

Izhaja vsak dan (zjutraj) razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po tarifi in dogovoru. — Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60. Podružnica v Celju, Samostanska ulica št. 4.

Št. 50

Ljubljana, petek, dne 1. avgusta 1930

Leto I.

Otvoritev gospodarske konference v Sinaji

Pomembna otvoritvena govora ministrov Madgearuja in Kumanudija - Velika gospodarska unija 32 milijonov ljudi - Končni cilj: evropsko gospodarsko sodelovanje

Bukarešta, 31. julija. AA. Rador javlja: Prva jugoslovansko-romunska gospodarska konferenca je začela svoje delo snoči ob 18. v Sinaji. Konferenco je otvoril z govorom romunski minister za trgovino Madgearu. Potem ko je najprej v imenu romunske vlade pozdravil jugoslovansko delegacijo, je minister Madgearu podčrtal velike simpatije, ki jih Romunija čuti za plemeniti jugoslovanski narod, s katerim je zvezana s starim in trajnim prijateljstvom.

»Toda«, je rekel v svojem govoru minister Madgearu »poljedelska kriza, ki vlada v poljedelskih izvoznih državah, zavzema značaj problema velikega pomena.« — Nato je minister Madgearu omenil izpremembo, ki je nastala po vojni v poljedelskih državah, ki je prišla kot posledica razdelitve velikih posestev med male posestnike kakor tudi iz drugih razlogov, ki so zmanjšali rentabilnost poljedelstva.

Nato je minister Madgearu proučeval vpliv, ki ga mora imeti konkurenca ameriških poljedelskih pridelkov na poljedelstvo agrarnih izvoznih držav dunavske kotline zaradi vratolomnega padanja cen in zaradi zaprtja gotovih tržišč v Evropi. Ako se mora poljedelska kriza v industrijskih deželah začasnó ublaževati z zaščitnimi carinami, omejevanjem uvoza, subvencijami in premijami na izvoz, ne more poljedelska kriza v agrarnih državah vzhodne Evrope dobiti nikakega zdravlila in ji grozi nevarnost nenormalnega ustvarjanja kapitala, nemožnost uravnovešanja proračuna normalnega kredita v državi in izven nje — valute. In ta kriza v državah vzhodne Evrope mora imeti kot edino posledico socialno vznemirjenje.

Naloge konference

»Mi smo že pokazali«, je nadaljeval minister Madgearu, »na nenavadno veliko važnost tega problema o priliki ženevske konference za carinsko premirje. Obžalujemo, da delo te konference ni dozdaj pokazalo še nobenega pozitivnega niti praktičnega rezultata. Toda z zadovoljstvom smo ugotovili, da je misel ublažitve poljedelske krize našla na ugoden odziv v vseh poljedelskih državah in dobila izraza prvič na sestankih predstavnikov poljedelskih držav, na katerih je bil sprejet sklep, da se kasneje vrše pogajanja, od katerih se pričakuje ustvaritev gospodarskega sodelovanja med industrijskimi in poljedelskimi državami Evrope. Istočasno smo mogli z zadovoljstvom ugotoviti, da so jugoslovanski, madžarski in romunski strokovnjaki zbrani v Bukarešti gladko dosegli soglasje glede skupnega odgovora, ki ga bodo priporočili vsem vladam, da one opozore na vprašanje, ki ga je postavilo Društvo narodov.«

Minister Madgearu je nato govoril o pomenu sedanje konference in rekel, da bo ta jugoslovansko-romunska konferenca dokazala, da jugoslovanska in romunska vlada verujeta v potrebo ustvaritve skupnega sodelovanja, da se njunima poljedelskima državama zagotovi evropsko tržišče in pa normalne cene za vsako ceno, da se reši poljedelska kriza. Vsa stremjenja romunske in jugoslovanske vlade po organizaciji poljedelske produkcije bodo zaman, če se ne bo mogla izvesti valorizacija poljedelskih proizvodov pod ugodnimi pogoji.

Sodelovanje med poljedelskimi in industrijskimi državami

Znan je aksiom«, je rekel g. Madgearu, »da dvostranske trgovinske pogodbe, ki vsebujejo klavzulo največjih ugodnosti, ne jamčijo za nikako normalno valorizacijo poljedelske proizvodnje agrarnih držav-izvoznic, in mi ponavljamo svoje prepričanje, da gospodarske rešitve ne samo poljedelskih držav, nego tudi vse Evrope leži v ukinitvi klavzul najvišjih ugodnosti v korist evropskega poljedelstva.«

Sedanja konkurenca potrjuje potrebo evropskega protekcionizma za evropske poljedelske proizvode, toda da se s tem ne prizadene nikakršna škoda funkcijiranju mehanizma svetovne trgovine. Te škode

zato ne bo, ker od vse potrošnje cereali v Evropi evropske poljedelske države samo eno šestino izvozijo. Iz tega razloga bo konferenca ponovno potrdila življensko načelo gospodarskega sodelovanja med poljedelskimi in industrijskimi državami cele Evrope.

Za sporazum držav izvoznic Dunavske kotline

Razumevajoč važnost tega vprašanja smo se mi Romuni in Jugoslavi sestali tu, da skupno in na pravičen način odkrijemo pota in sredstva za pospešitev praktične rešitve poljedelske krize. Sedanja atmosfera v Zenevi nam je pokazala, da je, ako hočemo priti do praktičnega uresničenja, umestno in potrebno, da se zastopniki dveh držav-izvoznic iz Dunavske kotline sporazumeta. Struktura naših držav je po priliki enaka, a narava in zgodovina sta nas zblížali in sprijateljili. Moramo se sporazumeti in ustvariti skupen temelj v svrhu zaščite našega normalnega poljedelskega razvoja in gospodarskega življenja naših narodov.

Zelo dobro vemo, da je v našem interesu ustvaritev velike skupne gospodarske unije, ki bo ustrezala interesom prebivalstva 32 milijonov, ki je zelo značilno po svoji produktivni sposobnosti in kapaciteti potrebnih proizvodov industrijskih držav v Evropi. Prav tako pomembno bi bilo, da bi dve državi vodili skupno politiko zunanje trgovine.

Glavni smoter te konference«, je nadaljeval minister Madgearu, »je v rešitvi tega problema. Z ustvaritvijo skupnega temelja za naš sporazum in dognanjem potov in sredstev za ustanovitev romunsko-jugoslovanske gospodarske unije bomo storili prvi korak za otvoritev evropskih tržišč našim poljedelskim pridelkom.«

Nato je minister Madgearu govoril o splošni akciji za uresničenje regionalnih pogodb s poljedelskimi in industrijskimi državami v sosedstvu.

Prijateljstvo s češkoslovaško

»Naše prijateljstvo s Češkoslovaško nam nalaga, da se v prvi vrsti obrnemo nanjo in da z njo vzajemno razširimo krog regionalnih pogodb in tako sebi zagotovimo tuja tržišča pod ugodnimi pogoji. Mi niti trenutek pri svoji akciji ne izgubljam izpred oči končnega cilja, ki mu obračamo svojo pozornost, a to je evropsko gospodarsko sodelovanje. Smoter, po katerem stremimo, dokazuje, da obstoji praktična možnost gospodarskih pogodb med evropskimi narodi. Začeli smo delati za ustvaritev praktičnega evropskega gospodarskega sodelovanja, ki je bilo v zadnjih treh letih predmet pažnje vseh dalekovidnih krogov, državnikov in praktikov v gospodarskem življenju. Romunska delegacija se je z navdušenjem odločila za sodelovanje v prijateljskem duhu z jugoslovanskimi delegati, da z njimi doseže praktične rezultate, ki jih z velikim interesom pričakujejo množice poljedelskih proizvajalcev obeh držav.«

Minister Madgearu je svoj govor zaključil z izrazom upanja, da bodo dela te konference dosegla popoln uspeh, ter je izrekel zahvalo romunske vlade za to akcijo jugoslovanskemu ministru dr. Marinkoviču, zlasti za njegov sklep, da s pomočjo gospodarskega zblížanja med Romunijo in Jugoslavijo uresniči želje romunskega naroda.

Govor min. Kumanudija

Nato je povzel besedo šef jugoslovanske delegacije minister brez listnice dr. Kumanudi, ki je najprej ugotovil, da so se sestali najbolj poklicani zastopniki dveh držav, da razpravljajo o najvažnejših problemih sedanjosti. Minister dr. Kumanudi je rekel, da je, še preden se doseže zaželjena rešitev gospodarske krize, ki ogroža vse človeštvo, potrebno najti sredstva, ki bodo ustrezala potrebam obeh narodov. Nato se je minister dr. Kumanudi zahvalil za prisrčni sprejem, ki je bil prirejen jugoslovanski delegaciji v Romuniji.

»Od prvega trenutka«, je rekel dr. Kumanudi, »smo občutili iskreno prijateljstvo in neporušljivo zvezo med nami in Romunijo. To nam daje vero v trdnost vezi, ki se ne morejo potrgati in ki istočasno branijo sveto in pravične interese naše nacionalne imovine in nas vodijo k uresničenju naših obeh interesov.«

Trdno veruje v uspeh konference. »V tem pogledu«, je rekel minister dr. Kumanudi, »nas bosta z veliko moralno silo mnogo okrepila mala antanta, ustanova za ohranitev miru in prijateljstva, in Francija. Prvi pogoj za uspeh konference je v prijateljstvu naših držav.«

Sinaja, 31. julija. AA. Otvoritveni seji gospodarske konference so prisostvovali s strani romunske vlade minister za finance Popovici, minister za trgovino in industrijo Madgearu, minister za kmetijstvo Mihalake, minister za promet Manulescu, državni podtajnik Popescu ter vsi romunski eksperti. S strani jugoslovanske delegacije so prisostvovali ministri Kumanudi, Demetrević, dr. Frangeš, dr. Šibenik, naš poslanik v Bukarešti Čolak-Antić ter jugoslovanski eksperti. Po pozdravnem govoru so določili program dela. Predvidene so tri redne seje in ena zaključna seja. Sejam bosta predsedovala menjaje se en romunski in en jugoslovanski minister. Diskusije bodo vodili v obliki izmenjave misli, kot baza diskusijam pa bo služil memorandum jugoslovanskega ministra dr. Voje Marinkoviča, kakor tudi odgovor romunske vlade na ta memorandum, v katerem je načelno sprejeta vsebina Marinkovičevega memoranduma. Na prvi seji bodo razpravljali o načelnih vprašanjih gospodarskega sodelovanja med Romunijo in Jugoslavijo, na drugi seji bodo razpravljali o načelnih vprašanjih gospodarskega sodelovanja med Romunijo in Jugoslavijo, na drugi seji bodo razpravljali o romunskem tozadevnem programu, na tretji seji pa bodo razpravljali o stališču napram

tretjim državam, v prvi vrsti napram Češkoslovaški.

Na koncu prve seje bodo formirali odbor ekspertov. Z jugoslovanske strani bodo stoptili v ta odbor Dijaković, Stojković in N. Pilja. Izvoljen bo tudi redakcijski odbor, ki bo formuliral vse sklepe konference. V ta odbor pride z romun. strani državni podtajnik Popescu, z jugoslovanske strani pa dr. Ivan Subotić, tajnik jugoslovanske delegacije.

Izjava ministra Kumanudija

Sinaja, 31. julija. AA. Predsednik jugoslovanske delegacije na gospodarski konferenci med Romunijo in Jugoslavijo minister Kumanudi je dal snoči radio postaji v Bukarešti tole izjavo: Srečen sem, da lahko morem izraziti svojo radost, da se nahajam v prijateljski zavezniki državi, s katero smo vezani z globoko ljubeznijo in neomajno zvestobo. Prišli smo v Romunijo, da z odličnimi državniki najdemo najboljša sredstva, da odstranimo krivice, ki se godijo našima narodom in da osiguramo onim, ki proizvajajo, pravično in potrebno nagrado za njihov trud. Uverjen sem, da bomo z ozirom na pravične cilje uspeli. To ne bo samo v interesu naših narodov, temveč tudi v interesu vseh držav, ki želijo živeti v miru.

Madžarsko - romunska pogajanja

Budimpešta, 31. julija. d. Danes popoldne so se pričela med romunsko in madžarsko delegacijo nova pogajanja za sklenitev madžarsko-romunske trgovinske pogodbe.

Priprave za varšavsko konferenco

Beograd, 31. julija. k. Po vesteh iz zunanjega ministrstva je Poljska povabila na konferenco, ki se bo vršila meseca avgusta t. l. v Varšavi, razen držav centralne Evrope tudi Baltičke države. Na konferenci bodo sodelovali kmetijski ministri omenjenih držav. Razpravljali bodo o znanem projektu agrarnega bloka.

Govor moravskega bana v Kuršumliji

Pri izgraditvi jugoslovanstva se bo vztrajalo do konca

Kuršumlija, 31. julija. AA. Ban moravske banovine g. Gjorgje Nestorović je v spremstvu svojega tajnika prisel v Kuršumlijo, da izroči dekrete novoimenovanim banskim svetnikom v tem delu moravske banovine. Pred izročitvijo dekretov je ban nagovoril banske svetnike in dejal med drugim:

»Z ustanovitvijo banskih svetov so presekane vesti, ki so v zadnjem času krožile med prebivalstvom in ki so ustvarjale občutek nestabilnosti novega državnega ustrojstva. Nedavna vladna deklaracija je kategorično naglasila, da se bo vztrajalo

na osnovah manifesta Nj. Vel. kralja z dne 6. januarja in zakona z dne 3. oktobra lanskega leta. Zato je ta deklaracija izredno pomembna in potrjuje čvrsto voljo, da se bo pri izgraditvi jugoslovanstva vztrajalo do konca in da bo tej ideji služil ves državni sistem.«

Ban g. Nestorović je nato izročil novoimenovanim svetnikom dekrete ter jim čestital na zaupanju, ki jim ga je izkazala kraljevska vlada. Po teh banovih besedah so prisotni banski svetniki vzkliznili: »Naj živi Nj. Vel. kralj, naj živi njegov svetli dom in kraljevska vladat«

Anglija in Društvo narodov

Lordi proti večjim obveznostim Velike Britanije

London, 31. julija. AA. Na snočni seji lordske zbornice je lord Hailsham izrazil bojazen, da bodo predlagane izpremembe statuta Društva narodov, da se spravi statut Društva v sklad s pariškim mirovnim paktom, zelo povečale angleške obveznosti. Govornik je zahteval zagotovilo, da te izpremembe ne bodo izvedene med parlamentarnimi počitnicami.

Viscount Cecil, ki je bil sam član redakcijskega odbora teh izprememb, je izjavil, da sprememba vlada ni obvezna sprejeti in da jih je odbor najbrže predlagal za čim uspešnejšo ohranitev miru. Cecil je končno dejal, da se vlada ne more izogniti svojim obveznostim v Zenevi, da pa bo pred ratifikacijo sklepov Društva zaprosila spodnjo zbornico za svet.

Po potresu v Italiji

Obnovitvena dela se že pričenjajo

Rim, 31. julija. n. Današnji listi naglašajo, da so se že začele graditi nove hiše.

»Tribuna« piše, da leči Italija rano s čudovito brzino, kateri da ni primere v svetovni zgodovini. »Giornale d'Italia« pravi, da sta se začeli obnavljati mesti Lacedonia in Aquilonia. Obe mesti pa ne bosta zgrajeni na njih dosedanjem kraju, marveč na boljšem terenu in bliže železniški progi in glavni cesti. Od 10.000 prebivalcev v Lacedoniji, pravi list, jih je ostalo tam komaj še 300. Oni, ki niso našli smrti

pod ruševinami, so se izselili v okoliška mesta.

Po uradnem poročilu so oblasti našle pod ruševinami poštnih in drugih državnih uradov še vse zapisnike, registre in matične knjige. Prebivalstvo se je polagoma pomirilo.

MacDonald pride v Oberammergau Oberammergau, 31. julija. k. Sem pride angleški ministrski predsednik g. MacDonald. Koncem tedna bo odpotoval v München.

Univ. prof. dr. R. Kušej.

Cerkvena politika Jugoslavije

I.

V govoru predsednika ministrskega sveta, g. generala Petra Živkovića, dne 4. julija t. l. (»Jugoslovan« št. 27) so navedene ob koncu tudi smernice državne politike napram cerkvam in drugim verskim družbam: **Država je dolžna, da omogoči priznanim veroizpovedim popolno moralno misijo, samostojen razvoj in enakopravnost, da bodo one odgovarjale svojim visokim nalogom in pa dolžnosti zaupanja vrednega in iskrenega sodelovanja v nacionalnem življenju države izogibajo se pri tem vsake politične akcije...**

S tem je naglašeno, da Jugoslavija tudi v sedanjih ustavnih oblikah zastopa napram cerkvam in drugim verskim družbam načelo ravnoparvnosti (paritete) pod državno vrhovnostjo. Ta cerkvenopolitični sistem, ki je našel izraza že v bivši Vidovdanski ustavi, pomeni, da smatra država verske družbe tudi svojim lastnim svrham za koristne in da je vsled tega zavezana, svojim državljanom-pripadnikom priznanih verskih družb, nuditi vse garancije za njihovo versko udejstvovanje. Državna vrhovnost se izraža m. dr. v tem, da država ali upravnim ali zakonodavnim putem verske družbe priznava ali pa jim priznanje odreka (jus reformandi), da čuva nad pravnim vršenjem verske oblasti tudi v njenem lastnem delokrogu, da nadzira finančno gospodarstvo verskih družb, v prvi vrsti višino in uporabo verskih davkov.

Državna vrhovnost pa vključuje poleg tega zavetništvo nad cerkvami in verskimi družbami (jus advocatiae). Cerkve in druge priznane verske družbe so korporacije javnega prava, verske službe so javne, dasi ne državne službe, verski uslužbenci uživajo stanovske predprave kar državni činovniki (posebno kazenskopravno zaščito, olajšave pri izvršbah na plačo, oprostitve glede javnih poslov, katerih se sicer državljani ne morejo braniti, kakor varuštva, občinskih funkcij), cerkve in verske družbe dobivajo od države prispevke v denarju in država skrbi za izvedbo njihovih ukrepov in odlokov, ki so v okviru priznane avtonomije zakonito donešeni (brachium saeculare za iztirjanje pristojbin, dajatev v prirodninah, verskih davkov in za izvršbo disciplinskih sodb). Država končno podpira in ščiti verski pouk v šolah, dušno pastirstvo v kaznilnicah, dobrotelnih zavodih in med vojaštvom, ona s svojim vplivom vzdržuje verski mir, čuva nad dostojanstvom cerkv in drugih verskih družb in skrbi za nedotakljivost njihove imovine. Prim. moje Cerkveno pravo, 2. izd. str. 62 ss. in tam cit. dela).

Bivša ustava je govorila o usvojenih verah, za katere so veljale vse one vere, ki so na kateremkoli delu kraljevine že dobile zakonito priznanje. Od obstoja naše kraljevine niti ena vera ni bila na novo priznana.

Usvojene so danes za celo državo, ne glede na to, ali so štele doslej na sedanjem državnem ozemlju kako versko občino ali ne, sledeče vere: istočno pravoslavna, katoliška rimskega in grškega obreda, islamska hanefitskega obreda, evangelijska augsburškega in helvetskega izpovedanja, mozesova vera šafardskega in eškenaskega obreda, starokatoliška cerkev, baptisti in menoniti (čl. 3. osnutka zakona o medverskih odnosih, ki je bil Narodni skupščini predložen spomladi l. 1925.).

Jugoslavija je doslej s sledečimi izmed naštetih ver uredila svoje odnose s posebnimi zakoni:

1. S **Srbsko pravoslavno cerkvijo** z zakonom z dne 8. novembra 1929., Sl. N. št. 269/CIX. U. L. 1930. št. 94/21.

2. Z **versko zajednico židov** v Jugoslaviji z zakonom z dne 14. decembra 1929., Sl. N. št. 301/CXXVII. U. L. št. 136/31.

3. Z **islamsko versko zajednico** z zakonom z dne 31. januarja 1930., Sl. N. št. 29/X. U. L. št. 148/33.

4. Z **evangeljskimi krščanskimi cerkvami** z zakonom z dne 16. aprila 1930., Sl. N. št. 95/XXXVII. U. L. št. 21/7.

O zakonu o **Srbski pravoslavni cerkvi** sem poročal že koncem preteklega leta v »Slovenec«. Cerkvenopolitična načela, uzakonjena v tem zakonu, se ponavljajo tudi v ostalih in se nanašajo a) na značaj verskih zajednic, b) na način postavljanja vrhovnih verskih funkcionarjev, c) na verski pouk v šolah, d) na gmožna sredstva za samostojno vzdrževanje, e) na imuniteto verske imovine.

Vsem verskim zajednicam je priznana v

Volilne priprave v znamenju razkrajanja Omejen obseg »nemške državne stranke« — Razkol v nemški ljudski stranki

Berlin, 31. julija. Volilna borba v Nemčiji ohranja dalje svoje oboježje popolne zmešnjave glede položaja sredinskih strank. Blok desnih strank, Hindenburgov blok, blok nemške državne stranke — ta gesla tvorijo nekak okvir volilnega gibanja, ki ga dopolnjuje na drugi strani že od začetka samostojno zbiranje sil socialnih demokratov in komunistov.

Ustanovitev nove »državne stranke« ni položaja posebno razjasnila, ker je uspeh tega poskusa le omejen. Voditelj ljudske stranke je po ustanovitvi omenjenega bloka izdal uradno poročilo svoje stranke, v katerem naglašava, da ni vstopila v novo stranko niti ena od pomembnejših osebnosti nemške ljudske stranke. Na drugi strani pa je gotovo, da je za »nemško državno stranko« vsajeno levo krilo ljudske stranke. Ustanovitev »nemške državne stranke« kaže torej že v začetku razdeljalne posledice v dveh smereh: na eni strani zginja s tem popolnoma prejšnja demokratska stranka, dočim se na drugi strani zanaša v ljudsko stranko razkol.

Nova »državna stranka« je izdala proglas, v katerem riše svoj program, ki je v glavnem ta-le: notranja politika: zvestoba republiki, ustvaritev politične skupnosti vseh onih, ki se postavljajo nad stranke, zahtevajo odpravo moči interesnih skupin ter stremijo po združitvi nemškega naroda v znamenju države; pospeševanje gospodarstva v smislu zasebnega gospodarjenja, zaščita ljudstva proti »gospodarskim motem«, predvsem proti naraščajočim kartelom. Končno je na programu tudi volilna in upravna reforma s ciljem notranje preureditve države.

V zunanji politiki bo nova stranka branila življenjske interese Nemčije, bo sodelovala v svetovni politiki v duhu miru in svobode narodov, skušala bo prepričati svet o »nevzdržnosti versailske in saintgermanske mirovne pogodbe, bo jačala nemštvo v inozemstvu, skrbela za zaščito nemških manjšin in za obrambo države.

Volitve 14. septembra bodo seveda pokazale, ali so bile slične pregrupacije strank v teku volilne borbe posrečena špekulacija ali pa le en vzrok več porazu sredinskih strank v prilog skrajnim strankam desnice in levice.

Z ustanovitvijo »nemške državne stranke« je vsakomur propadla iniciativa voditelja ljudske stranke Scholza, ki je predlagal sodelovanje že obstoječih strank in njihov skupni nastop pri volitvah.

Berlin, 31. julija. Razpadanje nemško-nacionalne stranke se nadaljuje. Iz stranke so začele izstopati tudi razne krajevne organizacije. Od 78 poslancev, ki jih je stranka štela pred razpustom državnega zbora, jih je zapustilo do sedaj Hugenburgove vrste 43, torej nad polovico.

Berlin, 31. julija. Voditelj »mladinsko-nemškega redca« Artur Mahrann je izdal proglas, v katerem poziva pristaje svoje organizacije, naj se vržejo z vso silo na delo, da se nova nemška državna stranka razširi. Svoj proglas zaključuje: Izvenparlamentarno vodstvo nove stranke sem prevzel zato, ker mi enotnost mladinskega in nemško-ljudskega gibanja daje tak vpliv, da bo pravična soudeležba pri novem državljanškem pokretu zajamčena.

Češkoslov. stranke in nova volitev predsednika

Ministrski predsednik švehla za izvolitev kakega Slovaka

Praga, 31. julija. k. Tukajšnji listi pri-
našajo vest, da se politične stranke že pri-
pravljajo na bližnje volitve državnega
predsednika. Listi pravijo, da je treba iz-
pričati iskreno bratstvo in jedinstvo češko-
slovaškega naroda le s tem, da se pri teh
volitvah izbere za državnega predsednika
Slovak. To bi obenem preprečilo nadalj-
nje strastne strankarske borbe. S tem bi
se onemogočil razvoj separatističnih teženj

na Slovaškem in moglo bi se do kraja iz-
vesti ujedinjenje, ki doslej še ne obstoja
ne idejno ne praktično.

To idejo je že pred daljšim časom spro-
žil bivši ministrski predsednik Švehla. Go-
spod Švehla si ni nikoli želel, da bi on po-
stal predsednik republike oziroma, da bi
kandidiral za to mesto. Bil je vedno za
Masaryka. Sedaj pa želi, da bi kakšen Slo-
vak postal njegov naslednik.

Nevarna napetost med Turčijo in Perzijo

Turki dolžijo Angleže in Francoze

Ankara, 31. julija. n. Perzijska nota za-
radi zbiranja turških vojnih sil ob perzijski
meji je izzvala tu veliko razburjenje. Pred-
sednik republike Mustafa Kemal paša,
predsednik vlade ter Izmet paša, ki se mu-
dijo na obali Marmornega morja, so bili
takoj pozvani v Ankaru. Izmet paša je iz-
javil, da se je Perzija postavila docela v
službo Anglije ter da Anglija in Francija
v Iraku in Siriji oborožujeta uporniške
Kurde, samo da prisili Turčijo, da po-

pusti v vprašanju predvojnih dolgov.

Ankara, 31. julija. AA. Anatolska agen-
cija demantira vesti o koncentraciji turških
čet na perzijski meji. Dalje agencija de-
mantira vse vesti o kakšni mobilizaciji turške
vojske. Turška vlada je poslala perzijski
vladi resno noto, ki je pa vendar pisana v
pristranem tonu, v kateri se opozarja per-
zijska vlada na vpade perzijskih tolpa na
turško ozemlje.

Princ Orleanski v Beogradu

Beograd, 31. julija. l. V Beograd je dopoto-
val s simploonskim ekspresom princ Ferdinand
Orleanski, ki se je nastanil v hotelu »Excel-
sior«. V njegovem spremstvu je francoski bri-
gadni general Rene Gondcourt. Princ je pri-
šel v Beograd po zasebnih poslih in ostane tu
nekaj dni, nakar odpotuje na Dunaj. Danes
si je ogledal Beograd, ki mu zelo ugaja.

Poljska odlikovanja

Zagreb, 31. julija. k. Včeraj je poljski gene-
ralni konzulat v Zagrebu izročil znanemu ja-
nemu delavcu in bivšemu pomočniku ministra
prosvete dr. Nikolu Andriću visoko odlikova-
nje zlati križ za zasluge, katerega mu je po-
delil predsednik poljske republike. S srebr-
nim križem za zasluge pa je bila odlikovana
ga. dr. Branislava Prašek.

Polet »R 100« v Kanado

London, 31. julija. AA. Davi ob 1:30 Green-
wichvega časa je zrakoplov »R 100« preletel
Atlantski ocean. Opazili so ga nad Belle Isle,
ki je oddaljen 100 km od Montreala. Pozneje
je zrakoplov preletel parnik »Duchess of York«
v zalivu St. Lawrence in nadaljeval polet s
hitrostjo 70 vozlov na uro.

Prihod zrakoplova pričakuje na letališču v
Saint Hubertu 700 mož kanadske letalske sile,
milica in zvezna in pokrajinska policija.

Kakor hitro zrakoplov prispe v Saint Hu-
bert, ga bodo takoj s posebno pripravo pritr-
dili na stolp za pristajanje.

Je mnogo upanja, da bo »R 100« postavil nov
hitrostni rekord za zrakoplove preko Atlanti-
skega oceana od vzhoda do zapada.

Leta 1921. je rabil »Los Angeles« iz Frie-
drichshafena v Lakehurst 81 ur. Ako pride
»R 100« opolnoči v Montreal, bo tedej na po-
lovanju približno 68 ur. Zdi se, da bo zrakop-
lov prišel na cilj mnogo prej.

Montreal, 31. julija. AA. Ker je zrakoplov
»R 100« zaradi ugodnih vremenskih okolištin
pospešil svoj polet, pričakujejo letalski krogi,
da bo pristal v Montrealu že v četrtek.

Rim, 31. julija. AA. Radiotelegrafska poroči-
la z Atlantskega oceana potrjujejo, da leti an-
gleški zrakoplov »R 100« po vsem regularno
proti svojemu cilju. V Montreal bo prispel 7
ur pred napovedanim časom.

Obsodba Tuke potrjena

Brno, 31. julija. n. Vrhovno sodišče za Slo-
vaško je danes v celoti potrdilo obsodbo pro-
fesorja dr. Vojteha Tuke na 15 let težke ječe
in Snačija na 5 let težke ječe. S tem je po-
stala obsodba polnomočna.

Ogromna povodenj v Indiji

Karachi, 31. julija. AA. Reka Indus je v bli-
žini Loija predrla nasipe v širini dveh kilo-
metrov. Ogromne množine vode so v Sindu po-
plavile nad 100 vasi in 100.000 akrov ozemlja.
Nad 30.000 ljudi je ostalo brez strehe. Uto-
nilo je mnogo živine in tudi žetev je zelo tr-
pela. Škodo cenijo na 750.000 funtov sterlingov.

Nova protiverska gonja

Riga, 31. julija. AA. Iz Rige poročajo, da je
Gepeu pričela znova preganjanje vero.

Demonstracije Uruguayu po tekman

London, 31. julija. AA. »Daily Herald« po-
roča iz Buenos Airesa, da je prišlo snoči po
objavi rezultata nogometne tekme med Argen-
tino in Uruguajem do neredov. Povorka de-
monstrantov je napadla urugvajski konzulat in
razbila na zgradbi okna. Policija se je mo-
rala vmešati in razpršiti demonstrante. Red
je deloma vzpostavljen.

Strašno neurje na Hrvatskem

Zagreb, 31. julija. k. Nad Karlovcem, Jastre-
barskim in vse do Križevcev je divjala huda
nevihta. V posameznih krajih je napravila
ogromno škodo.

V Križevcih je veter z orkansko silo rul dre-
vesa, podiral telegrafске, telefonske in električ-
ne drogeve. Velik naliiv je uničil vse, do kamor
je segel. Sledila mu je toča, ki je napravila še
prav posebno škodo v vinogradih.

Okrog Križevcev so imeli največ škode mli-
narji. V okolici Jastrebarskega je nevihta uni-
čila vinograde, tako da bodo vinogradniki pri-
delali celih 30.000 hl manj vina, nego so prič-
kovali. Le na tem znaša škoda okoli 10 milij-
onov dinarjev. Okrog Pizarovine je uničenih pre-
ko 200 orahov obdelanih njiv.

Podrobnih poročil zaradi pretrganih zvez
še ni.

Vremenski

Dunaj, 31. julija. d. Vremenska napoved me-
ttereološkega zavoda za jutri: Ze ponoči bo mo-
goče tupatam deževalo ali pa bodo n. viete. Od
časa do časa bo nebo bolj osončno. Tempera-
tura poraste.

navedenih zakonih svojstvo javnopravnih
korporacij, kar sledi nujno tudi iz dejstva,
da jim je odmerjena široka samouprava.
Vse so samostojno organizirane na ozem-
lju Jugoslavije brez vsakršne verske od-
visnosti od drugod, kar je posebno važno
za islamsko versko zajednico, katere vr-
hovni poglavar je reis-ul-ulema s sedežem
v Beogradu.

Zveza s kalifatom je s tem prenehala. Vse,
kar smo zgoraj navedli kot znake državne
vrhovnosti nad verskimi družbami, prihaja
v zakonih v tej ali oni obliki do izraza ta-
ko, da je načelo povsodi dosledno izvedeno.

Pri postavljanju vrhovnih verskih funk-
cionarjev si je država povsodi zavarovala
odločen vpliv. Izvršile so se tekom tega
leta volitve patriarha Srbske pravoslavne
cerkve in reis-ul-uleme. Volilni zbor je
imel vsakokrat določiti tri kandidate, iz-
med katerih je kralj na predlog ministra
pravde, podan v soglasju s predsednikom
ministrskega sveta, potrdil enega za visoki
položaj.

Enako je določeno za vrhovnega rabina,
ki je najvišji duhovni poglavar verske za-
jednice židov, katerih verske občine pa so
sicer združene v dve sporedni skupini, v
zvezo židovskih veroizpovednih občin ter
v družbo ortodoksnih židovskih veroizpo-
vednih občin, da se postavlja s kraljevim
ukazom na predlog ministra pravde izmed
treh kandidatov, ki jih izvoli posebni vo-
lilni zbor sestojec iz prvih funkcionarjev
zveze, družbe in poedinih občin vseh ver-
skih smeri. Tako je navzlic razliki v ver-

skih smereh ustvarjena v vrhovnem pred-
stavništvu zajednice enotnost.

Država daje verskemu starešinstvu is-
lamske verske zajednice, ki ga tvorijo reis-
ul-ulema in predsednika ulema-medžlisov
v Sarajevu in Skoplju, potrebne prostore v
državni zgradbi na razpolago; na enak na-
čin skrbi za opremljeno naturalno stanova-
nje reis-ul-uleme, mu daje na razpolago
državni avtomobil in za reprezentacijo iz
državnih budžetskih sredstev 16.000 Din
mesečno.

Ravno tako nakazuje država iz svojih
sredstev prejemke vrhovnega rabina in
potrebščine vrhovnega rabinata ločeno od
ostale svote državne subvencije za židov-
sko versko zajednico. Vrh tega je priznana
vrhovnemu rabinu po zakonu pravica do
pokojsnine uradnikov I. kategorije 1. sku-
pine.

Evangelijci v Jugoslaviji tvorijo tri samo-
stojne cerkve, 1. nemško, 2. slovaško augs-
burškega veroizpovedanja (luterani), 3.
cerkev reformiranega veroizpovedanja (kal-
vinci). Vsaka teh cerkva si kot samostojno
samoupravno telo določi v svoji ustavi po-
drobnejšo organizacijo in tudi način, po
katerem se volijo vrhovni cerkveni stare-
šine in drugi cerkvenoavtonomni organi.
Izvolitev vrhovnih duhovnih starešin se
potrdi s kraljevim ukazom na predlog mi-
nistra pravde, podan v soglasju s predse-
dnikom ministrskega sveta.

Postavljanje nižjih verskih organov spa-
da po vseh zakonih v okvir verske avto-
nomije.

Islamska verska zajednica je dobila že
tudi svojo ustavo, katero je kralj podpisal
9. julija t. l., Sl. N. št. 167/LXIII., ki mora
biti v enem letu izvedena. Zanj je kot
vzorec izbornu služil »statut za avtonomno
upravo islamskih verskih in vakufsko-me-
arifskih poslov v Bosni in Hercegovini« iz
leta 1909.

Dočim je verska zajednica židov že pre-
vedena iz državnega budžeta na svoj samo-
upraven verski budžet, se do glede ostali-
h zgodilo še le tedaj, ko bodo izdelane,
potrjene in izvedene njih ustave. Pri tem
bo igralo veliko vlogo samostojno, dasi po
državi nadzorovano obdavčevanje članov.

Vsi zakoni so bili izdani brez vsega dvo-
ma v sporazumu z dotičnimi verskimi pred-
stavniki. Ker gre le še za njih tehnično iz-
vedbo, je to dokaz, da je bila cerkvena po-
litika sedanje vlade dokaj plodna, pomir-
ljiva, uvidevna glede na široko avtonomijo
velikopotezna in hkrati tudi teoretično do-
sledna.

Menoniti in baptisti nimajo, kolikor je
meni znano, na našem državnem ozemlju
nobene organizirane občine, maloštevilni
starokatoliški pa so bili od vsega početka
na državno podporo navezani in ni zanje
ureditev razmerja do države nikak pro-
blem.

Ostane torej le še ureditev razmerja med
državo in katoliško cerkvijo, ki je pa z da-
leka najtežavnejša izmed vseh.

Na nekaj teh težav in na možnost njih
odstranitve hočem opozoriti v prihodnjem
članku.

Hudi nalivi po vsej Dravski banovini

Ljubljana, 31. julija.

Dunajska meteorološka postaja je napovedovala za naše in južno-alpske kraje spreminjajoče se vreme z možnostjo večjih nalivov. Šest dni je vladala v Dravski banovini soparna vročina in včeraj proti večeru so se pojavljali na horizontu znaki, ki so kazali, da bomo v kratkem imeli večje nalive. V sredo popoldne je pričelo sprva lahko deževati. Dež je trajal do večera, pozneje je prenehal, toda proti polnoči so se nad Dravsko banovino zgoščevali težki črni oblaki. Že popoldanski naliv je bil precej močan, toda ponočni okoli 1:30 je bil tako silen, kakor da bi se nad Ljubljano in okolico ter ostalimi bližnjimi kraji utrgal oblak. V Ljubljani so se kanalski požiralniki zamašili ter so v nekaterih ulicah nastali deroči potočki. Silen naliv je trajal približno pol ure, nakar je začelo nalahno deževati, toda proti jutru je sledil zopet velik naliv, trajajoč do 9. dopoldne.

Po meteoroloških opazovanjih so povzročili te silne nalive 4 zaporedni mrzli vali, ki so prihajali od gorenjega Jadrana. Od srede do davi 7. ure je padlo v Ljubljani in okolici nad 50 mm dežja, a dopoldne približno do 60 mm. Vse je pričakovalo, da bodo ti nalivi povzročili na ljubljanskih poljih katastrofalno škodo, njih posledica pa je samo izredno naglo naraščanje potočkov in rek, tako Ljubljanice, Save, Savinje in Drave.

Po mnogih krajih je spremljala hudi naliv tudi toča.

Danes proti poldnevu je prenehalo deževati in se je nebo zjasnilo in zasijalo je solnce.

Sava je začela naraščati

Silen naliv so imeli tudi na Gorenjskem, kajti Sava je danes popoldne pri Ježici začela hitro naraščati ter je bila v opoldanskih urah 1 m nad normalo. Hudo motna Sava je s seboj valila drevje in grmovje ter je trgala obrežje nizdol od Medvoda proti Tomačevemu. Naliv je poškodoval mnoge glavne ceste, ki so sedaj popolnoma razdrapane.

Naliv, ki ga je spremljal tudi vihar, je napravil na ljubljanskem polju tudi precejšnjo škodo, kajti povaljal je krompir, potlačil proso in potolkel visok fižol.

Kakor nam javljajo iz Litije, je tudi tam ponoči in dopoldne vladal hud naliv. Najhujša nevihta je bila okoli 2. ponoči. Treščalo je in grmelo in pozneje je začela padati tudi nekaj minut kot oreh debela toča. Sava je do opoldne narasla 1 m nad normalo. Valovi nosijo s seboj vejčve in drugo. Popoldne pa je začela Sava naglo padati ter je nevarnost kake večje povodnji odstranjena.

Tudi po vsem Posavju je bila huda nevihta, ki k sreči ni povzročila večje škode.

Prvi prekoceanski potniški parnik naše mornarice

Te dni so se v Londonu zaključila pogajanja med veliko angleško Royal Mail Steam Company in največjo jugoslovansko paroplovno družbo »Jugoslovanski Lloyd«, tako da je jugoslovanski Lloyd odkupil od omenjene angleške družbe za več 10 milijonov dinarjev najbolj luksuzen potniški parnik »Araguaya«, ki je do zdaj vozil na znani svetovni turistovski progi Newyork—Florida—Bermudi. Jugoslov. Lloyd je kupil to ladjo zategadelj, ker je s katastrofo našega največjega parnika na Jadranskem morju »Karadjordja« bil oviran turistični promet na naši rivjeri. Intenzivna propaganda našega turističnega društva »Putnik« v inozemstvu zadnji dve leti je imela povoljne rezultate in mnogi najuglednejši Angleži in Američani so izrazili željo, da bi obiskali našo obalo, toda ko so zvedeli, kako je s komfortom na našem Primorju, zlasti v hotelih in na parnikih, so odšli na odmor raje drugam.

Najnovejši parnik naše mornarice prekaša po velikosti in udobnosti, ki jo nudi svojim potnikom, vse dosedanje potniške parnike, ki vozijo na Jadranskem morju. »Araguaya« ima 17.500 ton, dočim je imel »Karadjordje« samo 1.294 ton. Poleg te velike tonaže ima prostora za 400 potnikov in kabine samo I. razreda. Ima 5 nadstropij in bo vozil na progi Sušak—Dubrovnik—Krf—Jonski otoki—Egipt in mogoče tudi Španija—francoska rivjera—Sušak. Te proge bodo mogle s svojimi znamenitostmi in lepoto privabiti vse turiste od ameriškega milijarderja do angleškega lorda. Koncem tega leta se bo »Araguaya« vrnil iz Amerike na Angleško, od koder bo priplul v naše vode. Pridobitev velikega parnika je vzbudila pri nas največjo radost, kakor je vzbudila nesreča s »Karadjordjem« veliko razburjenje. Jugoslovanski Lloyd je prejel poleg čestitk »Putnika« mnogo drugih priznanj in pozdravov. Naša velika organizacija Narodna odbrana in Jadranska straža sta pozdravili ta dogodek s sledečo brzojavko: »Narodna odbrana vidi v pridobitvi velikega prekoceanskega parnika »Araguaya« za naše morje nadaljevanje naporega dela naše jugo-

slavanske Narodne odbrane v Južni Ameriki. Naj se zastava kraljevine Jugoslavije častno in ponosno vije preko brezkrainnega morja po vsem svetu v ponos kralju in naši divni domovini Jugoslaviji.«

Orkan nad Sodražico

Lepe vasi sodražke občine so bile včeraj žrtve strašnega orkana, ki se je pojavil okoli 4. popoldne ter je trajal samo pol ure. V tem času je povzročil povsod po vaseh in poljih ter gozdovih pravo razdejanje. Stari Sodražani že dolgo ne pomnijo takega strašnega neurja. Nekoliko pred 4. so se od Loža sem privalili silno črni oblaki, ki so naznanjali kmečkemu prebivalstvu hudo nevihto. Vse je bežalo pod strehe. Oblaki so drveli od Loža sem z največjo naglico. Lilo je kot iz škafa. Vse ceste so bile izpremenjene po vaseh v prave hudournike.

Med nalivom je vladal strahovit piš, ki je podiral po vrhovih in gozdovih drevje, ruval in metal ob tla debela smrek in sadnega drevja.

Med nalivom pa se je naenkrat vsula kot jakec debela toča, ki je ceste in polja pokrila za pedenja na debelo.

Ko je prenehal divjati grozen orkan, je bil pogled na lepo Sodražico naravnost grozen. Orkan je prevrnil mnogo kozolcev, zlasti onih, ki so stali v zapadni smeri, od koder je prihajala nevihta. Na Fajdigovi hiši, kjer se nahaja pošta, je bilo po toči pobitih do 70 šip, tudi drugim vaščanom so bile pobite vse šipe, osobito pri hišah, ki so bile obrnjene proti zapadu.

Poljski pridelki so vsi popolnoma uničeni, tako krompir, korenje, oves in sploh vsi pridelki, ki so bili na njivah. Strašni vihar je tudi mnogim posestnikom prevrnil strehe. Prebivalstvo je popolnoma obupano. Celokupno škodo v Sodražici občini cenijo na približno 2 milijona dinarjev.

Orkan je divjal samo nad Sodražico, dočim ni v bližnji ribniški okolici povzročil nikake večje škode. Strela je treščila samo v staro lipo pri cerkvi v Novi Štifi. Ogromno debelo lipe se je zvrnilo na cerkev. Na nekaterih drugih krajih je tudi treščilo, toda bila je le vodena strela, ki ni napravila večje škode.

Savinja močno narasla

Celje, 31. julija. Zaradi ponočnega in dopoldanskega naliva nad Celjem in ostalimi kraji celjskega sreza je Savinja danes močno narasla nad normalo. V Mozirju je narasla za 1:50 m nad normalo, v Celju za 2 m nad normalo. O večjih katastrofah v posameznih krajih še ni podrobnih poročil.

slovanske Narodne odbrane v Južni Ameriki. Naj se zastava kraljevine Jugoslavije častno in ponosno vije preko brezkrainnega morja po vsem svetu v ponos kralju in naši divni domovini Jugoslaviji.«

Zanimivosti iz Rogaške Slatine

Zadnje dni je bilo življenje v zdravilišču polno zanimivih dogodkov. Po končanem gostovanju zagrebške drame, ki je kar najbolje uspelo, se je vse pripravljalo na največji dogodek zdraviliške sezone — proslavo Sv. Ane, zaščitnice zdravilišča. Na predvečer, dne 25. julija je začelo zdravilišče od tisoč in tisoč luči in ob sviranju državne himne so prve rakete zdrčale proti nebu, katerim je sledil lepo vspleni ognjem. Zdravilišče je bilo natrpano polno gostov in izletnikov iz bližnje okolice. Drugi dan je opravil v kapelici Sv. Ane gosp. konzist. svetnik Franc Korošec slovesno sv. mašo, katere se je udeležilo poleg oficijelnih zastopnikov zdravilišča mnogo odličnih gostov. Zvečer se je vršil v krasno olepšani zdraviliški dvorani Anski ples, ki je nadkriljeval vse prejšnje. Udeležba je bila nepričakovano lepa, kakor tudi materijalni uspeh, ki je donesel ubožnemu skladu zdraviliških delavcev precejšnjo znesek.

Drugi dan popoldne se je vršila v zdraviliški dvorani seja zdraviliške komisije, pri kateri je predsednik te komisije, zdraviliški ravnatelj, poročal o vseh važnih zadevah zdravilišča. Iz tega poročila je bilo posneti, da je kraljevska banska uprava Dravske banovine ugodila vsem nujnim zahtevam zdravilišča in je predvsem sklenjena stvar, da se nemudoma uredi ceste, da se zgradi nov vodovod, nov moderni hotel, novo centralno kopališče s soplejo in novo plavalno kopališče. Načrti vseh teh investicij so že v delu.

Poročilo o tekoči sezoni ugotavlja ugoden potek sezone. Letošnji obisk zdravilišča je zopet rekorden nasproti vsem prejšnjim sezonam in če bi imeli dovolj stanovanj, bi se frekvenca lahko zvišala še za nekaj tisoč gostov. Povprečno je bilo v juliju dnevno število gostov za 140, splošna frekvenca pa za 400 gostov višja kot v pretekli sezoni.

Po tem splošnem poročilu so se razmotrivala še druga vprašanja zdravilišča, pred vsem predlog o ukinutvi rezerviranja sob. Prečitali so se tozadevni odgovori večjih inozemskih zdravilišč kot Karlovy vary, Františkovy vary,

Piestany, Nauheim, Baden, Gleichenberg itd., iz katerih je bilo nedvomno pojasnjeno, da vsa ta zdravilišča postopajo popolnoma enako kot Rogaška Slatina, ker drugače tudi ni mogoče.

Dalje so se razpravljala vprašanja o dijetni kuhinji, obilgati zdravniški preiskavi gostov itd. Vsi člani komisije so se z največjim zanimanjem udeležili zanimivih debat, ki so nudile ravnateljstvu zdravilišča marsikake važne smernice.

V zdravilišču se nahajajo trenutno na odmoru mnogi odlični gosti, med njimi nadbiskup zagrebški, dr. Ante Bauer, vojvoda Bojović, msgr. don Frane Bulić, častni gost zdravilišča, ki že nad 40 let zahaja v Rogaško Slatino, dalje več odličnih funkcionarjev.

Rogaška Slatina gre svojo pot naprej in ko bodo izvršene gori navedene investicije, bo v vrsti najznamenitejših inozemskih zdravilišč in Dravska banovina bo lahko na njo ponosna.

Požar na Viču

Sinoči okoli pol šeste ure popoldne je na Viču gost oblak črnega dima opozoril ljudi, da gori. Vse je hitelo po Tržaški cesti do tam, kjer se odcepi cesta na Dobrovo in preko železniškega prelaza. Par streljajev od tu je gorelo gospodarsko poslopje posestnika Franceta Pleškota, vulgo Šumarja, Vič št. 8. V najkrajšem času sta bili na mestu obe viški gasilni društvi z novo motorno brigado. Nevarnost, da se požar razširi, ni bila majhna. Goreče poslopje stoji na dvorišču za obcestno hišo, tik poleg njega stoji sosedno gospodarsko poslopje, ki je baš na najbolj eksponiranem mestu najmanj zavarovano, ker je leseno in so te lesene planke dokaj slabe, skozi nje pa moli proti gorečemu objektu razna strelja, praprot in slično. Samo goli sreči se je zahvaliti, da se tu ni vnelo. Ob pročelnih in hrbtnih strani gorečega hleva so strehe sosednih poslopij, oddaljene od goreče hiše komaj dober meter. Le močnemu učinku motorne brigade se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil. Nesrečnega lastnika, ki je baš na tem mestu že leta 1909 doživel požar, ni bilo doma. Sosedje so bili na polju po opravkih itd. Vendar so ljudje iz gorečega hleva rešili svo živino, nekoliko osmojen je le pes. Gasilci so požar omejili toliko, da ob pol šesti uri ni bilo več videti plame in so samo še tlele zaloge sena in slame nad hlevom. Poleg živinskega hleva je tudi prostor za stello, kjer se ogenj še ni mogel dobro prijeti, pokončal pa je pod v skednju in vse, kar je bilo v njem (ječmen i. dr.) in nad njim, tako tudi večjo slamoreznic. Poslopje je moderno, okoli 20 m dolgo in masivno zidano. Spravljeni pridelki so uničeni. Škode bo do 100.000 Din. Lastnik je zavarovan. Kako je ogenj nastal, nihče ne ve točno, govori pa se zopet o tisti nesrečni pesmi, da so se otroci igrali z vžigalicami. Starši, pazite vendar na otroke in naučite jih, da vžigalice niso igrače.

Kamnik

Markiranje potov. V okolici Kamnika si se zadnje čase že prav težko orijentiral, ker je stare markacije zob časa in vremena tako izbrisal, da jih ni bilo več spoznati, pa tudi napisu so ponekod popolnoma obledeli. Slovensko planinsko društvo je sedaj nanovo markiralo vsa pota v bližnji in daljni okolici Kamnika in postavilo na križpotih nove kazipote. Hvalevredno in glede na tujski promet nujno potrebno.

Delo v kopališču. Strojne tovarne in livarne iz Ljubljane so že dobavile naročene železne dele, dočim betonska dela še niso izvršena. Strokovnjaki svetujejo, naj se beton suši vsaj 6 tednov. Potemtakem se to sezono najbrž še ne bomo mogli kopati v velikem bazenu. Škoda! Občina je dosedaj zgradila na kopališču 4 kabine, namerava pa jih postaviti 50. Za dijaško mladino, katere je na kopališču vedno nad štiri petine, in ki ne bo zmogla poleg vstopnine še pristojbino za kabino, naj se postavi prostorna lopa, kjer bo lahko obesila svojo obleko. Za leto je pristop na kopališče vsakomur prost, pač pa se je z 28. julijem za uporabo kabine uvedla pristojbina 2 dinarjev. Varstvo kabin je za nedoločen čas sprejel iz prijaznosti g. Kajetan Pogačnik.

Kamniško sokolsko društvo se prav pridno pripravlja za svoj letošnji javni nastop, ki bo 15. avgusta. Člani, članice in naraščaj se vsak večer vadijo na letnem telovadišču ob državni smodnišnici.

Gasilskih svečanosti v Ljubljani ob priliki vseslovanskega gasilskega kongresa se udeleži veliko število kamniških in okoliških gasilcev. Občinstvo opozarjamo, da vozi v nedeljo, 8. avgusta ob 22. uri iz Ljubljane v Kamnik poseben vlak.

Pevski koncert. Kamniški pevski zbor »Gorenjci« priredi v soboto ob pol 9. uri zvečer v Kamniškem domu pevski koncert. Zbor šteje 30 mladih pevcev, dirigira pa akademik g. Cerner. Na sporedu so pesmi Adama, Aljaža, dr. Schwaba, Vodopivca in dr. Kakor čujemo nastopijo pevci z istim programom v torek zvečer v ljubljanskem radiu, ki bo prenašal program v Zagreb in Beograd.

Nesreče po nepredvidnosti. Pretekli teden je neki voznik iz Tuhinja prehitro privozil po Maistrovi ulici in na ovinku pred šolo zadel s konjem ob neko žensko in jo znatno poškodoval po nogi. — Hujša nesreča se je zgodila v ponedeljek ob pol 6. uri zjutraj. G. Fa. je peljal s svojim avtomobilom neko družino iz Sutne v Stahovico. Na glavnem trgu je sprejel v avto še 2 osebi, dočim 18 letni sin dr. B. iz Ljubljane, ki se je mudil tu na počitnicah, ni dobil več prostora, a ker se je hotel na vsak način peljati, je stopil na stopnico avtomobila. Tako obložen avto je dohitel pri srednjih vratih smodnišnice vrsto voznikov, ki so šli v Stahovico po drva. Hote se jim umakniti je premalo krenil in stran in nesrečni mladenič je zadel ob voz, ki mu je nogo ob stegnu dobesedno razmesaril. Prvo pomoč mu je nudil tukajšnji zdravnik g. dr. Polec, nato pa so ga v njegovem spremstvu odpeljali v Ljubljano v Leonišče.

Cerknica

Cerkniška brezalkoholna gostilna. Pred letom dni je otvorila v Cerknici brezalkoholno gostilno ga. Antonija Braniselj, vdova s štirimi nepreskrbljenimi otroci. Med letom je imela na hrani več abonementov, med njimi tudi tukajšnje učiteljice, ki so se zelo pohvalno izrazile o dobri postrežbi in okusni prehrani v tej gostilni. Abonenti imajo večji popust, dobe torej dobro hrano poceni. Razveseljivo je, da se je otvorila pri nas taka gostilna, toda ker ne prodaja strupa, temveč dobre osvežujoče brezalkoholne pijače, jo Cerkničani ne obračajo, kakor ji gre po pravici. Tisti, ki v njo zahajajo, pa ob enem pomagajo vdovi z otroci. Nahaja se v modernu urejenem lokalu.

Pod voz je prišel. V ponedeljek je peljal neki posestnik na Rakek poln voz desk. Ker je bil nekoliko v »ročah«, se ni dosti brigal, kako peljejo voli. Tako so med Cerknico in Podskrajnikom zapeljali voz s ceste. Voz se je malo zamajal in ker ni imel ravnotežja, se je prevrnil na neko njivo. Pod voz je pa tudi potegnili voznika. K sreči ga je prišlo samo za noge. Eno nogo mu je zelo hudo poškodovalo. Ker so bili v bližini ljudje, so ga hitro spravili izpod voza.

Ključnico si je zlomil. Tukajšnji graničarji imajo majhnega osla, da jim prenaša razne stvari. Pred nekaj dnevi so se pobje z njim igrali in ga jahali. Neki fantek pa je tako nerodno padel z njega, da si je pri padcu zlomil ključnico.

Bled

Kakor smo že pred kratkim poročali, smo se bali vremenskega preobrata, kar se je žal uresničilo. V času, ko bi moralo na Bledu pomanjkovati prenočišč, ko je okoli sv. Jakoba sezona na višku, moramo ugotoviti, da ima Bled nad 700 postelj na razpolago. Dež, mraz in tudi splošno denarno krizo občitmo letos na Bledu bolj kakor v najboljših kritičnih predvojni letih. Seveda je res, da inozemska letovišča zaradi razmer tudi nimajo preobilo gostov. Zeleli bi zato, da nas vse oblasti podpirajo, ko vidijo trud domačinov, da se povzdigne Bled na prvovrstno letovišče, in ko vidijo, kako žrtvujejo ravno domačini vse za povzdig tega našega prvega letovišča v državi. Ena naših prvih želja je, da puste dostavo pošte, ki je do danes brezhibno funkcionirala za obe pošti Bleda, tako kot že obstoja skoraj 20 let.

Ribnica

V soboto 26. t. m. je gostoval tukaj del baletnega zbora kr. opere v Ljubljani. Gostovale so gospodične Brarjeve, Pavšičeva in Haberletova. Čitali smo na plakatih, da se bo začel baletni večer ob pol 21. uri, faktično pa je bil pričetek ob pol 22. uri. Ribničanom bi bila namreč premalo akademska četrt in baje tudi lepše izgleda, če se zamudi kar celo uro. Poleg številnih narodnih plesov (slovaški, orijentaliski, ruski, holandski) smo videli tudi ples iz raznih oper, kakor Valpurgina noč iz opere »Faust«, ples iz »Prodane neveste«, španski ples iz opere »Carmen« itd. Vse skupaj pa je bilo izvajano v nekaki čudni naglici, rekli bi skoraj zadregi. Temu je bilo krivo vedenje navzočega občinstva, med katerim so bile seveda tudi izjeme, ki so vedele, da niso v cirkusu ali v hokus pokusu. Sicer se pa ob takih prilikah najbolje pokaže človekova srčna kultura in za vzgojo se danes v Ribnici, kakor skoro povsodi drugje, prav malo stori.

Huda ura. V sredo popoldne se je okoli četrte ure vsula močna ploha z bliskom in grmenjem. Nato se je vsula zelo debela toča. Obsegla je pas od Nove Štife proti Sv. Ani in prizadele tem krajem precejšnjo škodo. Krajec od Ribnice proti Kočevju se je izognila. Sadeje je precej stolika in tudi druge poljske sadeže. Padala je toča med dežjem in malo časa, zato škoda ni večja.

Gobe. Letina gob je letos zelo obilna. Cele košare jih nosijo vsak dan. Zanimivo je, da so letošnje gobe zelo lepe in niso črvice. Revnejši sloji so jih nabrali in posušili zelo mnogo. Z njimi seveda ne bodo obogatili, ker so cene gobam nizke, denar, ki ga bodo dobili, bo pa le prišel prav.

Kočevje

Ledena jama. Uprava Auerspergovih posestev je napravila lep dohod v Ledeno jamo. Zgrajene so stopnice z ograjo, tako da si bo najbolj nevedšč »turist« lahko ogledal jamo, kamor je vodil prej zelo težaven dohod. Do Ledene jame in do sosednjih vodijo markacije, ki jih je že lani oskrbel prof. Uršič. Na to opozarjamo obiskovalce!

Znamenit gost. V Kočevje je prispel tenor dunajske opere g. Schuster. Sodeloval bo na proslavi 600-letnice Kočevja.

Violinski kvartet kočevskih akademikov se bo v kratkem predstavil javnosti. Občinstvo precej pričakuje od njega, zlasti ker ga vodi g. Willitzer, ki je gotovo eden najboljših godbenih dirigentov v Kočevju. Nič manj se seveda ne odlikuje kot violinist in godbeni učitelj.

Gospodarska konferenca. Kočevski Nemci vabijo svoje rojake iz Nemčije in Avstrije na gospodarsko konferenco, ki se bo vršila dne 1. avgusta ob 10. uri. Kočevski gospodarski krogi hočejo dobiti stike z eno iz omenjenih dveh držav. Kočevska je obubožana in na ta način jo hočejo sanirati, ker je edinole zdrava gospodarska podlaga pogoj za napredek ljudstva. Posebno bodo na tem sestanku govorili o izvozu pridelkov kočevske doline v Nemčijo in Avstrijo.

Sevnica

Po vročih dneh se je v sredo popoldne nebe pooblačilo. Divjala je huda nevihta. Deževalo je kot iz škafa. Med dežjem je padala tudi toča, ki pa k sreči ni napravila znatne škode.

Manjše nesreče, ki so se dogodile v zadnjem času, naj bodo v svarilo vsem onim našim motociklistom, ki tako divjajo po naših cestah, da ne ogrožajo samo svojega življenja, ampak tudi življenje svojih sovozačev in pešcev.

Jugoslovane se dobi dnevno v glavni zalogi tobaka g. Cimperška. Cena posamezni števiki je 1 Din, mesečno stane 20 Din.

Dnevne vesti

Današnji številki smo priložili poštne položnice in prosimo, da se jih vsi naši naročniki poslužijo in poravnajo zaostalo naročnino in ono za avgust. Kdor pa je že poravnal naročnino za avgust, tega prosimo, da odda položnico naprej svojemu prijatelju, da postane tudi ta naš naročnik. Čim več naročnikov bo imel list, tem večji bo njegov obseg, tem bolj zanimiva njegova vsebina. Velik napredek, ki ga je dosegel »Jugoslovan« v prvih dveh mesecih, o tem jasno priča. — Mesečna naročnina znaša Din 20.—.

Uprava »Jugoslovan«.

— Zahvala Nj. Vel. kralja. Gospod ban Dravske banovine inž. Dušan Serbec je prejel naslednje pismo: Nj. Vel. kralj je sprejel z zadovoljstvom izraze udanosti in zvestobe, ki so bili odposlani o priliki izročitve dekretov novoimеноvanim članom banskega sveta Dravske banovine, in mi je blagovolil naročiti, naj Vam in novoizvoljenim svetnikom izrečem zahvalo. — Minister dvora: Jeftić.

— Nj. Vel. kraljica — ljubiteljica narodnih vezenin. Nj. Vel. kraljica Marija je že drugič posestila paviljon »Ženske udruge« na Bledu. To pot je Nj. Vel. kraljica posestila paviljon z Nj. Vis. kraljevičem Tomislavom.

— Angleška jahta v Šibeniku. V šibeniškem pristanišču se je vsidrala angleška admiralska jahta »Brion« pod poveljstvom kapitana Duchnella. Moštvo jahte šteje 7 častnikov in 140 mornarjev. Jahta ostane v Šibeniku do petka, nakar odplove proti Grčiji. Gostje si bodo ogledali slapove Krke in Trogir.

— Ameriške dijakinje v Beogradu. Včeraj je dopotovala v Beograd večja skupina ameriških dijakin, slušateljic newyorške univerze. Diakinje potujejo po Evropi in si bodo ogledale vse večja mesta. Diakinje ostanejo v Beogradu en dan, da si ogledajo mesto, nato bodo pa odpotovale v Dalmacijo.

— Odgojena gospodarska konferenca. Konferenca gospodarskih krogov Primorske in Vardarske banovine, ki naj bi se vršila v začetku avgusta v Kninu, je odgojena do druge polovice avgusta, ker so nekatere osebe odsotne. Ni pa še določen dan, kdaj se bo vršila ta konferenca. Na tej konferenci se bodo obravnavala jako važna vprašanja, ki zanimajo gospodarske kroge obeh banovin.

— Poroka sina Pavla Radića. V cerkvi Sv. Blaža v Zagrebu se je poročil sin pokojnega Pavla Radića Ljubomir Radić z gospodično Vero Škarda iz Tabora na Češkoslovaškem. Kumuvala sta dr. Vladko Maček in dr. Josip Tučkorić, pomočnik ministrstva v pokoju. Poroči je prisostvoval tudi industrialec Milan Prpić, ki je bil varuh otrok pokojnega Pavla Radića.

— Nova carinarnica v Subotici. Finančni minister je odobril kredit 20 milijonov Din za zgradbo moderne carinarnice v Subotici. Z gradbo prične 15. avgusta.

— Mednarodni misijonski kongres v Ljubljani. Od 7. do 12. septembra bo v Ljubljani sedmi mednarodni študentski misijonski kongres, ki bo pod pokroviteljstvom nadškofa Bauerja. Kongresa se udeležijo študentje vseh evropskih držav.

— »Ljubljanskemu Sokolu« je izročil za Malejevo mater g. I. Havliček 100 Din, katere je po njegovi inicijativi darovalo omizje ob priliki zaroke gđ. Kleoniči Kstanatos z g. Zdenkom Franchettijem. V ta namen so darovali še sledeči bratje po 100 Din: Ing. Petrovič Joško, Ing. Mencinger Leo, Kostnapel Aleksander, Stanič Mirko, dr. Kambič Miha; po 50 Din: Keber Herman, Trček Stanko; 40 Din ing. Otahel Josip. Sokolska župa Zagreb mesto venca 500 Din. Skupno s prejšnjimi zbirkami 14.177.50 dinarjev.

— »Grof Zeppelin« pride vendar le v Jugoslavijo. Po zadnjih izjavah kapitana Lehmana bo »Grof Zeppelin« vendarle obiskal tudi nas. Svoj »balkanski let« je napovedal že pred meseci, pa so se razširile vesti, da ga bo opustil, ker se ni prijavilo zadosti potnikov. Zeppelin bo preletel Jugoslavijo prve dni oktobra in ne bo nikjer pristal.

— Srednješolci se vpišejo lahko na učiteljsko. Po odloku ministrstva prosvete S. n. br. 23.295 z dne 28. julija 1930 se morejo učenci, ki so dovršili VI. ali VII. razred srednje šole s prav dobrim ali odličnim uspehom, vpisati v III. letnik učiteljskega, učenci pa, ki so dovršili VIII. razred srednje šole z izpitom zrelosti, se morejo vpisati v IV. letnik učiteljskega. Ta odlok velja za 1930-31. šolsko leto.

— Umetnostna razstava na velesejmu. Umetniška Matica bo priredila ob priliki vseslovanškega gasilskega kongresa svojo drugo umetnostno razstavo. Razstava bo otvorjena ob 10. uri dopoldne ob enem s slavnostno otvoritvijo gasilske razstave. Razstava se nahaja v paviljonu N na velesejmu. Vstopnine ni, ker je s vstopnino na gasilsko razstavo že plačana tudi vstopnina na umetnostno razstavo. Odbor Umetniške Matice vabi vse ljubljansko občinstvo in goste, da si ogledajo to razstavo, ki je tako po obsegu kakor tudi po delih in preglednosti ena najboljših razstav po vojni. Na razstavi je zastopanih 31 slovenskih umetnikov. Razstava bo odprta od 1. do 7. avgusta.

— Mizarska in strgarska delovodska šola v Ljubljani, ki traja dve leti in se odprva vsako drugo leto, se bo v septembru zopet otvorila s prvim letnikom. Vpisovanje se bo vršilo, kakor na vseh drugih delovodskih šolah pri Tehniški

srednji šoli v Ljubljani, prve dni septembra. Vendar pa vabi direktor vse pomočnike, ki se mislijo vpisati v šolo, da se že sedaj pisмено prijavijo. Sprejemni pogoji: starost 17 let in učno pismo (pomočniški izpit). Pri velikem številu prijavljencev bodo imeli prednost za sprejem pomočniki z daljšo prakso.

— 5000 naših delavcev za Francijo. Zastopniki francoske družbe za zaposlitev naših delavcev v Francijo so dospeli iz Zagreba v Novi Sad in stopili v zvezo s tamošnjo Borzo dela, da jim preskrbi 5000 poljedelskih delavcev, ki bi odpotovali v Francijo še to leto. Delavci se morajo zavezati, da bodo ostali v Franciji vsaj 9 mesecev. Nudi se jim dnevno zaslužek od 26 do 60 frankov.

— Zagrebška policija ustavi gradnjo številnih hiš. V Zagrebu se je pripetilo v 14 dneh kar 12 težkih nesreč pri novih gradbah. Gradbena policija je zato graditeljem prepovedala pošteno obisti in prepovedala delo pri številnih stavbah, kjer niso upoštevali vseh predpisov in zaradi pogrešk in nedostatkov pri gradbi. Delo je bilo prepovedano celo pri večjih stavbah, ki jih grada znana zagrebška stavbna podjetja, katerim to gotovo ni v reklamo.

— Volkovi napadi kravo. V gorenjem Šcheru pri Banja Luki so kmetje javili, da je čreda 7 volkov napadla kravo v gozdu Šetluk.

— Nevarno naraščanje Drave. Drava je pri Osijeku zadnje dni narasla za 2 m nad normalo. Pri narastku za 2-50 m obstoja že nevarnost poplave. Sicer so zgradili v tem področju po zadnji veliki poplavi l. 1926 več nasipov, ki pa niso toliko dogotovljeni, da bi preprečili poplavo, če bi Drava še naraščala.

— Tihotapci, ki so oškodovali državo za 1 milijon Din. V Čitluku so ujeli večje družbo tihotapev alkoholnih pijač. Državo so oškodovali za 1 milijon Din. V tihotapsko afero so zapleteni tudi nekateri mostarski trgovci.

Vreme. V Dravski banovini so bile včeraj hude novih. Od srede 7. zjutraj do včeraj 7. je padlo v Ljubljani 50-9 mm dežja. Temperatura je po nevihtah v Dravski banovini znatno padla, dočim je včeraj po drugih krajih vladala še huda vročina. Barometer je včeraj ob 7. kazal: Ljubljana 761-6, Maribor 760-8, Zagreb 757-6, Beograd 757-3, Sarajevo 757-9, Split 757, Rab 757-4, Vis 757-1. Termometer je včeraj ob 7. kazal: Ljubljana 14, Maribor 14, Zagreb 15, Beograd 23, Sarajevo 21, Split 27, Rab 25 in Vis 22. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 16-8, najnižja pa 13-7.

Ljubljana

■ Prihod češkoslovaških gasilcev v Ljubljano. Danes popoldne ob 17. uri 22 min. in ob 17. uri 45 min. dopotujejo češkoslovaški gasilci. Pozivljamo vso narodnozavezno Ljubljano, da pozdravi mile češkoslovaške goste, v kar največjem številu! Ljubljana naj pokaže svoje slovansko gostoljubje!

■ Stanovanja za gasilce. Ker se v zadnjih dneh oglašajo veliko novih tujcev, se ljubljansko meščanstvo vladno naproša, da prijavi stanovanjskemu odseku, ki posluje na glavnem kolodvoru (tel. št. 2720) čim večje število sob.

■ Pevski tečaj za učiteljsko v Ljubljani. Vsi ki žele posecati pevski tečaj gđ. Angele Trostove na drž. konservatoriju, a se dosedaj še niso prijavili, naj pridejo 1. avgusta t. l. v poslopje Glasbene Matice, Vegova ulica št. 7, II. nadstropje.

Regulacija Ljubljanice. Gradbeni urad mestnega magistrata je izvršil načrte za regulacijo Ljubljanice za prvo etapo. Stroški so proračunani na 6.200.000 Din. Načrti bodo prihodnje dni predloženi banski upravi in ministrstvu za gradnje.

■ Advokat Dr. Urban Anton je preselil svojo pisarno s 1. avgustom 1930 iz Prešernove ulice št. 5-I. v nove prostore v Tavčarjevo ulico št. 1. Telefon št. 30-01.

■ Mestni gospodarski urad radi snajdenja uradnih prostorov dne 4. in 5. avgusta 1930 ne bo uradovala za stranke.

■ Za izvoške in avtoizvoške v Ljubljani je predpisala kr. banska uprava nov maksimalni tarif, ki je nabit na mestni deski. Ta tarif je že v veljavi in ga mora imeti vsak izvošček in avtoizvošček vedno v vozu. Občinstvo se opozarja, naj samo po tem tarifu kontrolira cene voženj ter vsako prekoračenje tega tarifa naznani direktno ali pa po najbližjem stražniku mestnemu načelniku.

■ Mestna počitniška kolonija v Kraljevi. Druga skupina mestne počitniške kolonije odputuje v petek 1. avgusta t. l. ob 19. z glavnega kolodvora v Kraljevo. Na morje gredo naslednji otroci: Čerňič Darinka, Orlova 21, Est Majda, Jegličeva 10, Ferrario Marija, Jenkova 10, Gorkič Dušan, Vič, Jakopič Vladimir, Vilharjeva 1, Jenko Malči, Ulica stare pravde 5, Kern Marjan, Tesarska ul. 3, Kostanjevec Jožica, Pred škofijo 9, Kunayer Mihael, Glince XVII/3, Kuret Vanja, Izanska c., baraka, Lipar Stanko, Suvoborska 22, Lipar Marjan, Suvoborska 22, Lesar Hedvika, Grad, Medič Radislava, Sv. Petra c. 64, Oman Marija, Grad, Renčelj Danica, Suvoborska 15, Repež Antonija, Poljanski nasip 40, Sešek Ljudmila, Trnovska 7, Šlaper Nada, Ravnikarjeva 4, Šlaper Mila, Ravnikarjeva 4, Štefe Matevž, Švabičeva 15, Tabernik Vinko, Opekarska 43, Virant Deža, Rimska 23, Zima Vincencija, Tržaška c. 4, Šušteršič Stanko, Švabičeva 15, Avguštin Stefanija, Čopova 19, Repotočnik Marjan in Repotočnik Marija, Poljanska c. 54, Kenda Stanko, Med smeljniki 2.

Koleša Majda, Izanska c., baraka, Kontelj Bojan, Križevniška 3, Ravnikar Bruno in Ravnikar Karlo, Rožna dolina, Gorjup Zvonko, Zalokarjeva 16, Porenta Mićka, Vidovdanska 1, Jenček Lado, Gosposvetska 13, Müller Viktor, Kolodvorska 18. V Kraljevo bo šlo na morje torej 37 otrok.

■ Aretacije. V sredo so bili ponoči aretirani nekateri razgrajči zaradi nedostojnega vedenja v javnem lokalu.

■ Policijski drobiž. Policijski upravi je bilo prijavljenih 6 večjih in manjših tatvin, v prvi vrsti tatvine obleke, dalje je bila prijavljena neka stranka zaradi prestopka zglasevalnih prepisov, 4 osebe zaradi razgrajanja v javnem lokalu, neka oseba zaradi godbe brez policijskega dovoljenja, 5 kršitev avtopredpisov, naposled 10 voznikov in kolesarjev zaradi kršitve cestnopolicijskega reda.

Male tatvine. Na Viču stanujočemu mizarju Franju Zajcu je nekdo odnesel z nove stavbe v Rožni dolini 30 m lepenke v vrednosti 170 Din. — Posestnici Neži Čič na Izanski cesti so cigani ukradli iz nezaklenjenih spalne sobe 330 Din gotovine, ki je bila shranjena v hranilni knjižici. Knjižico je posestnica Čič shranila v cunje pod posteljo!

■ Tatvine obleke. V Aškrčevi ulici v baraki stanujočemu zidarju Rado Klemenčiču sta dva neznanca Bosanca ponoči odnesla kovčeg, v katerem je bila kompletna praznična obleka in drugo perilo. Klemenčič trpi škodo za 1312 Din. — Obleko so ukradli tudi v Vodmatski ulici v Mostah stanujočemu Ikomu Sakanoviću. Dva brezposelna delavca sta mu iz skupne barake odnesla razno obleko in perilo v vrednosti 1030 Din.

Maribor

■ Prihod moravskih gasilcev. Danes v petek prispe s popoldanskim dunajskim brzovlakom ob 13-58 na tukajšnji glavni kolodvor krog 200 češkoslovaških gasilcev iz Moravske, ki potujejo na vseslovanški gasilski kongres v Ljubljano. Sprejela jih bo častna četa mariborskega in okoliških društev pod vodstvom zveznega podstaroste g. Vengusta. K sprejemu pridejo tudi J. Č. Liga, Češki klub in narodno občinstvo.

■ Odlikovanje. Z zlato kolajno za vestno službovanje je bil odlikovan policijski agent g. Alojzij Fabernik, s srebrno pa agent g. Franc Orel. Čestitamo!

■ Konec gostovanja Zagrebčanov. V sredo zvečer se je zaključilo petdnevno gostovanje zagrebških igralcev v kavarni »Astorija«. Zagrebčani, ki so pokazali, da je v Mariboru mogoč kabaret, in to zelo dober, tudi brez importiranih artistov, so ponoči odpotovali v Dalmacijo.

■ Vprašanje železničarskega sanatorija. Kakor smo prvotno poročali, je prometno ministrstvo prvotno sklenilo, da se postavi nov sanatorij za jetične železničarje v Vrhlogi pri Slovenski Bistrici. Sedaj pa je prispela vest, da se je sklep spremenil, in da se bo sanatorij gradil nekje na Gorenjskem. Ta vest je v Mariboru vzbudila splošno nezadovoljstvo, ker je znano, da je mariborsko okrožje v mnogo težji gospodarski krizi nego ljubljansko. V interesu harmoničnega razvoja dravske banovine bi tedaj bilo, da se ne bi koncentriralo vse v ljubljanskem okrožju. Zato bodo tukajšnji merodajni krogi podvzeli vse potrebne korake, da se glede sanatorija uveljavi prvotni sklep.

■ Darovi. Tovarna »Kovinar« na Tenzu je v zahvalo za požrtvovalno gašenje njenega glavnega objekta 12. junija darovala mariborskemu gasilcem 2000 Din, študentskim 500 Din in po-breškim 500 Din.

■ Viharna noč. V noči od srede na četrtek je nad Mariborom in okolico divjala silna nevihta z bliskom, gromom in nalivi. Krog 22. ure in pol je bila elektrarna na Fali primorana radi varnosti ustaviti električni tok in vse mesto se je za skoraj polnoročno uro zavilo v gostoto. Dež tudi po nevihti ni prenehal in je padal še ves četrtek. Vsa narava nudi sliko prve jeseni.

■ Sprejem v vojaško obrtno šolo. Poveljstvo vojaške obrtne šole Obilježvo-Kruševac naznaja, da sprejme za novo šolsko leto 1930/31 do 50 gojencev. Podrobnejši pogoji so na razpolago v vojaškem uradu na Slomškovem trgu.

■ Otvoritev Počitniškega doma kraljice Marije v Smartnem na Pohorju bo v nedeljo 3. t. m. Nj. Vel. kraljico bo zastopal poveljnik mesta Maribora, g. brigadni general Žika Stanislavjevič. — Izlet zastopnikov tiska pa se je zaradi slabega vremena odgodil in bo danes v petek popoldne.

■ Dnevni red občinske seje. Četrta redna seja mestnega občinskega sveta dne 5. avgusta ob 18. uri v mestni posvetovalnici bo imela sledeči dnevni red: 1. poročilo predsednika; 2. predlogi in vprašanja; 3. poročila odsekov.

■ Vojaškim obveznikom. Vsi v Maribor pristojni, od l. 1905. do 1910. rojeni vojaški obvezniki, ki so bili letos potrjeni k vojakom, pa niso pravočasno predložili naborni komisiji prošnje za skrajšani, odnosno hranilni rok in bi zato morali odslužiti polno kadroško službo, se opozarja, da morajo, če hočejo ugodnost skrajšanega roka še doseči, do najkasneje 10. avgusta t. l. predložiti svoje tozadevne z dokumenti opremljene prošnje mestnemu načelniku v Mariboru, oddelke VII. Prepozno vlozene prošnje bodo brez razlike zavrnjene.

■ Pobijanje draginje. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je preko banske uprave dostavilo mestni upravi, policiji in glavarstvu odredbo o pobijanju draginje in verižništva, v kateri opozarja, da je zakon iz leta 1921 še vedno v veljavi. Nihče ne sme prekorati 25 odstotnega dobička, cene morajo biti povsod navedene, kar velja za vse predmete, ki čuvajo in ohranjajo telesni obstanek in omogočajo človeku življenje po današnjih kulturnih potrebah. Po čl. 12 pravilnika so policijske, odnosno občinske oblasti dolžne postaviti po določilih tega zakona ne samo na prijava poedincev, temveč tudi na uradni dolžno-

sti, torej iz lastne inicijative. Ker se v Mariboru cene vedno bolj višajo, pričakujemo, da se bo čimprej izvedla najstrožja kontrola.

■ Krvav pretep v Vojašniški ulici. V našem »starem mestu«, mariborski Galati, je v sredo zvečer prišlo zaradi nekega dekleta med gosti neke gostilne do krvavega pretepa in zbadanja z noži. Posledica je bila, da so morali 37-letnega železničarja Tomaža Hasla prepeljati v bolnico s prerezanim trebuhom, 27-letnega zidarja Ivana Skilana pa s prerezanim levim stegnom. Kdo ju je poškodoval, doslej še ni bilo ugotovljeno, ker je bilo pri pretepu udeleženih več oseb.

■ Nalezljive bolezni. Od 22. do 31. julija so obboleli v Mariboru na nalezljivih boleznih 4 osebe, 2 na škrlatinki, 1 na davici in 1 na šenu.

■ Pijana starka. V četrtek zjutraj so našli v parku na Slomškovem trgu nezvestno 73-letno prevzitarico Antonijo W. in jo odpeljali v bolnico, kjer so dognali, da se je onesvestila popolni pijanosti.

■ Sestanek učiteljev-vpokojecev. Vpokojeni učitelji v Mariboru in okolici bodo imeli v četrtek 7. avgusta ob 15. uri v Balonovi gostilni na Pobrežju svoj običajni sestanek.

■ Avtobusna proga Selnica—Fala. Mestno avtobusno podjetje sporoča, da bo na ukinjeni progi Selnica—Fala ob nedeljah in praznikih avtobus znova vozil, če se prikladi najmanj 10 potnikov.

Celje

■ Poslovanje denarnih zavodov v avgustu. Celjski denarni zavodi bodo v avgustu popolnoma poslovali samo od 15. do 16. ure.

■ Draginja na živilskem trgu. Vsako poletje se dogaja, da je ob gotovih dneh občutno pomanjkanje živil na trgu in da je potem onar, kar se prodaja, dražje kakor sicer. To izvira iz tega, da nekateri ljudje hodijo že zgodaj zjutraj prodajalcem živil nasproti in jim vse pokupijo. Naj ti prekupčevalci ali kdor so že to store v te ali one namene, tako postopanje je nedopustno, kajti škodo od tega trpijo mestni prebivalci, ki morajo to, kar pride na trg in kar je včasih manjvredno, drago plačevati. Saj menda še obstoji zakon o pobijanju draginje živilskih potrebščin.

■ Nočno lekarniško službo ima od jutri do prihodnjega petka lekarna pri »Orlu« na Glavnem trgu.

■ Kot brezposelni krojaški pomočnik prosa podpore neki Mihael H. Kar nabere, pa vedno zapije. Predvčerajšnjim ga je policija od pijanosti nezaveznega pobrala na Kralja Petra cesti in odpravila v zapor.

■ Izgubljeno. Marinšek Marija je na poti od pošte do Glavnega trga izgubila torbico z 120 dinarji.

Novo mesto

Prikrojevalni tečaj za krojačice v Novem mestu. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi v Novem mestu poseben prikrojevalni tečaj za izdelovanje damskih oblek. Tečaj se bo vršil od 18. avgusta do 6. septembra t. l. Pouk bo trajal dnevno po 8 ur. Poučeval bo lastnik damskega krojaškega ateljeja in koncesionirani strokovni učitelj, g. Teodor Kunc iz Ljubljane. Učnina znaša 100 Din, preskrba potrebnega materiala pa 70 Din. Pozivamo vse krojačice in krojačice damske obleke, ki se žele udeležiti tega tečaja, da se najkasneje do 11. avgusta t. l. prijavijo v označbo naslova Zavoda za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani.

Litija

Sreča za 100 Din. V gostilno F. Cerar ob mostu je prišla v sredo popoldne okrog 50 let stara ciganka Zora Nikolič srečo prorokovat. Na dolgozvezo prigoovarjanje ciganke se je gostilničarka končno le udala in ji pomolila roko. Ciganka pa jo je prosila, naj ji posodi še bankovec za 100 Din, češ, da ga pri ceremonijah nujno potrebuje, saj ga bo potem zopet vrnila. Bankovec je ciganka hitro zvila, predevala z roke v roko, zraven nekaj godrnjala in pihala vanj. Kar naenkrat pa je bankovec izginil. Kljub zahtevam in grožnjam gostilničarke, je ciganka venomer trdila, da ona bankovec nima. Gostilničarka je odšla po orožnike, ciganka pa je med tem že ušla. Vendar so jo orožniki kmalu našli in jo aretirali. Pri preiskavi niso našli pri njej nič denarja.

Sokol. V soboto je priredil brat Taufer deco tukajšnjega Sokola enodneven izlet. Odšli so pod Sveto goro pri Litiji, kjer so se utaborili. Vzeli so s seboj lonce, moko, mleko itd. Napravili so si ogenj in si skuhali prav okusne žgance, ki so jim šli posebno dobro v slast brčkone tudi radi tega, ker so bili vsi pošteno lačni. Zvečer so se vrnili vsi zdravi in veseli domov. — V sredo zvečer je imela deca Sokola v Sokolskem domu poslovljni večer ob brata Stojana in sestrice Sonje Gradišek. Njin oče g. Ivan Gradišek se bo namreč preselil k teli v Vodmat. Vsa družina, starši in otroka, vsi so bili vneti in delavni Sokoli.

Negoda. Profesorju g. Breskvarju, ki se mu di na počitnicah pri g. Briliiju v Litiji, je noč tako nesrečno izpodrsnil, da mu je predrla levo roko.

Pragersko

Prisega o polnoči. Društvo »Skala« je zoriło v nedeljo, dne 27. t. m. dramo Manice Komanove: »Prisega o polnoči«. Uspeh je bil lep. Igralci so se vživeli v svoje vloge, kar je mnogo, če pomislimo, da so nekateri prvič nastopili. Z vloge Mete je Slavinec Justo dobro izrazila bol, strah, trpljenje in prokletstvo, katerega je zanesel v hise cigan Marko. Z vloge Koritnika je Sigart M. pokazal, da razume življenje starih brodnikov ter je tako marsikoga do dna srca presenčil. Le tako naprej!

Predstava. V nedeljo, dne 3. avgusta uprizori društvo »Skala« veseloigro »Pri čaj«, in sicer v običajnih prostorih na Pragerskem. Čisti pribitek je namenjen za dijaško društvo v Ljubljani. Med odmori sodeluje tamburaški zbor.

Nesreči utekel. Na Pragerskem-Lave so nakladali hrastova debela. Ko pa je prišel zraven I. T., da bi pomagal, mu je hrast zmečkal prst. Ozdravil je doma.

Slovenska gasilska armada z gosti se zbira

Pozdravljeni!

Pozdravljeni gasilci, pozdravljeni možje, ki ste se zbrali v naši lepi beli Ljubljani, da se posvetujete o delu človekoljubja, ko hočete položiti tukaj javno računo o vašem delu in se posvetovati za bodočnost.

Ni vas privedlo v našo belo Ljubljano po željenju po hrupnih veseljih, temveč zbrali ste se k resnemu delu in bela Ljubljana vas pozdravlja ter vam poklanja svoja odkritosrčna srca. Meščani so okrasili svoje domove, naše žene in dekleta so splela venice in natrgala cvetja, vse v pozdrav vam tožem dela — plemenitega dela.

Najlepša čestitost — ljubezen do bližnjega — vas diči. Prostovoljno ste si naložili težko in odgovorno delo in jugoslovanski narod pojmi in zna ceniti to delo. Mnogo je organizacij, ki so si nadele nalogo pomagati človeštvu, a najvišje in najlepše mesto med temi zavzemajo gasilna in reševalna društva.

Vi hrabri možje, ki ste napovedali boj opasnemu elementu, katerega divjanje in moč uničuje vsako leto toliko nacionalnega premoženja, vi poizkušate v težkem delu in naporu reševati, ne glede na svojo varnost, človeško imetje in življenje; vi ste pravi pionirji čiste in visoke ljubezni do bližnjega.

Vseslovanski gasilski kongres, h kateremu ste se zbrali gasilci ne le iz naše lepe Jugoslavije, temveč iz vseh delov Evrope, naj bode slavje resnih mož. Ko se bodo govorile pri resnem delu ali v družabnem krogu velike besede — naj bodo to besede, ki vas bodo še bolj krepile pri vašem visokem poklicu.

In iz tega vzroka hoče prebivalstvo bele Ljubljane, svesto si svoje stare gostoljubnosti, isto izvršiti in nuditi v polni meri. Iz tega vzroka bodite gasilci prepričani, da ne more biti noben pozdrav bolj odkrit kakor vam ga nudi naša bela Ljubljana. Ponosni smo, da ste si možje dela izbrali ravno našo belo Ljubljano za vaš kongres, ponosno pa je tudi domače gasilno in reševalno društvo, ki obhaja baš te dni svojo 60letnico.

Dobrodošli, g a s i l c i !

Ljubljana, 31. julija.

Ljubljana se lepo in navdušeno pripravlja za vseslovanski gasilski kongres, ki bo letos v naši prestolici ena največjih in najkrasnejših prireditev, ki obeta biti prava manifestacija našega požrtvovalnega slovenskega gasilstva. Zadnji dnevi so že bili v znamenju velikih priprav za kongres. Mestni dom, kjer je sedež ljubljanskega gasilstva, je zunaj že dobil svečano lice. Ves je lepo prenovljen. Pred domom gasilci vse brizgalne preizkušajo. Danes so že postavljeni veliki drogi, na katerih bodo vihrale zastave vseh držav, ki se bodo udeležile kongresa s svojimi delegacijami.

V kongresni pisarni, ki se nahaja v nekdanji Mahrovi hiši, je vse spremenjeno. Popreje je potekalo mirno pisarniško delo, a sedaj je že opažati precejšen naval uglednih gasilcev z dežele, ki žele podrobne informacije o kongresu. Naš starosta g. Josip Turk je z vso vnemo pri vsakem delu.

Prvi gostje

Ze danes zvečer so najavljene prve deputacije. Pridejo Poljaki in Belgijci, ki so bili v Budimpešti. O sprejemu poročamo na drugem mestu.

Jutrišnji dan 1. avgust je namenjen sprejemu gostov. Prvi gostje bodo prispeli že zgodaj zjutraj. Starosta slovaške gasilske jednote v Turčanskem Sv. Martinu g. Ljudevit Schmidt je danes obvestil kongresni odbor, da prispe v Ljubljano z jutranjim brzovlakom ob 4:20 okoli 100 slovaških gasilcev. Slovaki se za naš kongres zelo zanimajo, ker žele spoznati vse priprave gasilstva in njega organizacijo.

Jutri bodo med dnevom prihajali tudi gasilci iz Hrvatske, Bosne, Dalmacije in Srbije. Številno so prijavili svojo udeležbo gasilci iz varaždinske gasilske župe z župnim načelnikom dr. Teodorjem Ernestom na čelu. Vrli Varaždinčci bodo prispeli v Ljubljano s popoldanskim potniškim vlakom.

Prihod bratov Čehov

Kakor smo že javili, bodo češki gasilci prispeli jutri ob 17:22 v Ljubljano, in sicer bodo češki gasilci prispeli v Ljubljano v dveh skupinah.

Prva skupina bo prispela preko Maribora ob 17:22 z dunajskim brzovlakom. To skupino tvorijo večinoma gasilci iz lepih moravskih krajev. Njim nasproti sta se odpeljala do Maribora I. podstarosta JGZ g. Vengust iz Celja in načelnik stanovanjskega odseka g. Mežek iz Ljubljane. Ta skupina bo po prihodu v Ljubljano takoj pred glavnim kolodvorom v sprevedu pokazala drugo skupino.

Druga skupina, ki jo tvorijo češki gasilci iz Prage, Pardubic, Tabora, Budjejevic, Rišnova in drugih krajev severne Češke, bo prispela pod vodstvom predsednika vseslovanske gasilske zveze in staroste g. A. Seidla ob 17:45 preko Jesenic v Ljubljano.

Po prihodu druge skupine se bodo vsi češko-slovanski gasilci pred glavnim kolodvorom strnili v povorko. Nato jih bo pozdravil starosta JGZ g. Josip Turk s kratkim in jedrnatim nagovorom.

Češkoslovaškim gasilcem bo prirejen izredno prisrčen sprejem. V pozdrav bo postavljena posebna odlična četa ljubljanskih gasilcev z godbo »Zarja« na čelu.

Pričakujemo, da bo tudi ljubljansko občinstvo prišlo k sprejemu bratov čeških gasilcev v velikem številu na glavni kolodvor.

Češkim gasilcem iz Prage in drugih krajev se bosta do Jesenic peljala nasproti predsednik kongresnega odbora g. R. Engelsberger in II. podpredsednik JGZ g. L. Musek iz St. Vida pri Ptuj. Jeseničani nameravajo češkim gasilcem prirediti na jeseniškem kolodvoru lep sprejem z godbo Krekovega prosvetnega društva na čelu.

Lep čin Strojnih tovarn

Vodstvo Strojnih tovarn in livarn je dovolilo plačan tridnevni dopust vsem onim delavcem, ki se bodo aktivno udeleževali velikih gasilskih slavnosti in bodo pri njih sodelovali. Strojne tovarne in livarne so tudi dovolile vsem gasilcem, da si ob gasilskih dnevih ogledajo ves tovarniški obrat.

Na sportnem prostoru SK »Ilirija« je sedaj prav živahno. Tesarski mojster Ivan Kregar je prevzel postavitev vseh tribun in ostalih sedežev. Današnji dež je sicer dopoldne nekoliko oviral to delo, toda delavci so kljub temu neprestano delali, da postavijo vse tribune do nedelje. Na tribunah je sedežev za 2500 oseb, tribunskih stojišč je za 6000 oseb, a na ostala stojišča bo šlo do 20.000 oseb. Stavbni odsek pod vodstvom načelnika g. Frana Mežeka je izvršil prav vzorno vsa pripravljala dela.

Ukrepi za kongres

Kakor znano, se vrše v kongresnih dneh na sportnem prostoru Ilirije v nedeljo dne 3. avgusta velike gasilske vaje. Vaje bo izvajalo okrog 1000 članov Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani. Vršili se bodo tudi različni nastopi raznih samaritanskih oddelkov iz Ljubljane, Djakova, Češke itd., o čemur je naš list itak že podrobneje poročal. Pri tej priliki se bodo vršile tudi velike gasilske vaje z vsem modernim orodjem, ki bodo jasno pokazale, da je gasilska tehnika na višku ter v vsakem pogledu kos svoji nalogi.

Tekom zadnjih 14 dni je vodstvo stavbnega odseka, kateremu načeluje g. Franc Mežek, ki je istočasno tudi načelnik stanovanjskega odseka, poskrbelo vse potrebno za neoviran in čim lepši nastop gasilcev. Vsa dela so se tudi s pomočjo g. Ferda Accetta in redno izvršila in te dni je prišel že olepševalni odsek z dekoriranjem tribun.

Policijski ogled vseh naprav se je izvršil že 26. julija. Opozarjamo tem potom vse prebivalstvo, da bo Ruska cesta, ki pelje od pivovarne Union od Celovške ceste do Medvedove v vsej svoji dolžini za vsak promet zaprta in sicer od sobote popoldne od 4. ure naprej pa do ponedeljka zjutraj, o čemur je že napravljen tudi uloga na mestni magistrat. Prebivalstvo opozarjamo na to okolnost s prošnjo, da se v omenjenem času Ruske ceste ne poslužuje.

Samaritanke »Rdečega križa« na gasilskem kongresu

Pri javnem gasilskem nastopu v nedeljo dne 3. avgusta popoldne nastopi tudi četa samaritanek in samaritanec »Rdečega križa« v Ljubljani, med katerimi je tudi več poklicnih in prostovoljnih gasilcev. Njih nastop ima namen pokazati izvežbanost, pripravljenost in požrtvovalnost, s katero znajo v slučajih nujne potrebe nastopiti kot pomoč zdravnikom, da lajšajo bodo in bol nesrečnim.

Nastopali bodo s posebno telovadno vajo, s katero bodo pod zvoki godbe pokazali svojo priročnost in izvežbanost. Glavno njih delo bo pri improviziranem požaru in eksplozijah in bopokazalo, kako znajo nuditi prvo pomoč ranjenecem. Istočasno bodo prikazali vse načine transporta bolnikov in ranjenih.

Občinstvo naj se ne vznemirja pri eventualnih detonacijah in eksplozijah ter vsled dozdevnih žrtev, ki požrtvovalno sodelujejo.

Z nedeljskimi vajami bo samaritanska četa »Rdečega križa« najlepše pokazala svojo pripravljenost za skupno delo z gasilstvom pri proženju prve pomoči v primerih nezgod, obolenj, požarov itd.

Kongres vseslovanskega prostovoljnega gasilstva

Narodno ženstvo se udeleži v soboto dne 2. avgusta ob 9. uri dop. slavnostnega občnega zbora Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani in razvitja ter blagoslovitve društvenega prapora. Zbirališče ob 8:30 zjutraj pred Mestnim domom. — V nedeljo dne 3. avgusta se udeleži naše ženstvo oficijelno slavnostnega zasedanja Vseslovanskega gasilskega saveza v zbornišni dvorani Univerze ter slavnostnega spreveda vsega gasilstva. Zbirališče ob 8:30 zjutraj pred Univerzo na Kongresnem trgu. — Vseh navedenih prireditev naj se udeleži ženstvo v narodnih nošah. Dalje vabimo naše narodno ženstvo, da poseti v čimvečjem številu tudi druge prireditve, ki se vrše v slavnostnih dneh v Ljubljani.

Vseslovanski gasilski kongres, železniški odsek, opozarja župne in društvene načelnike ter voditelje skupin, ki prihajajo z vlaki, naj se

ravnajo po teh navodilih, da se bode lahko vzdržal red. Pri žigosanju legitimacij, da ne bo prevelik naval. Od vsake skupine naj pobere po eden član legitimacije in jih isti prinese v pisarno žigosat.

Informacijske pisarne bodo na sledečih krajih. Od 1. do 5. avgusta 1930. po dnevi in ponoči na kolodvoru od 14. ure naprej in v Mestnem domu. V nedeljo dopoldne na kolodvoru, v Mestnem domu in na Kongresnem trgu. V nedeljo popoldne na telovadišču »Ilirija«, Mestnem domu in kolodvoru.

Za razne izlete po območju Ljubljanske dikecije Gorenjsko, Dolenjsko, Notranjsko itd. za vse izletnike brez izjeme v uniformi ali civilu se nudi v zletni pisarni na kolodvoru in Mestnem domu proti plačilu 4 Din legitimacije in zletni znaki Din 4. — Železniški odsek.

Prihod prvih delegatov in gostov

Ljubljana, 31. julija.

Danes popoldne so prispeli v Ljubljano prvi delegati inozemskih gasilskih federacij in zastopniki gasilstva iz naše države. Prvi je prispel v Ljubljano starosta Hrvatske gasilske zajednice iz Djakova g. Marjan pl. Hrzić, da uredi vse za svoje člane iz Djakova, od koder prispe jutri nad 250 gasilcev in samaritanek. Iz Zemuna je prispelo 20 gasilcev v lepih uniformah. Ti so si že popoldne ogledali mesto ter se niso mogli dovolj načuditi čistoti Ljubljane in lepi razsvetljavi Grada, ki je bil zvečer bajno razsvetljen.

S popoldanskim brzovlakom ob 17:22 so prispeli Poljaki in Belgijci. Tričlansko poljsko gasilsko deputacijo vodi načelnik poljske gasilske zveze inž. St. Twradovski. Belgijci so zastopani po treh članih, med njimi je tudi prijatelj naših jugoslovanskih gasilcev Jules Verdumen. Na glavnem kolodvoru so došle delegatke pozdravili predsednik kongresnega odbora g. R. Engelsberger, tajnik g. Pristovšek, II. podstarosta JGZ g. Musek in g. Kastelic, načelnik sevnjskega gasilnega društva.

Naši gasilci so tudi pozdravili zastopnika litvanske zveze g. L. Skulte-ja iz Rige.

Iz Moravske Ostrave je danes prispel predsednik moravske gasilske zveze gospod Rudolf Ludvik.

Najstarejši ljubljanski gasilci

Lapajnar Josip

Rojen je bil 15. marca 1857. v Kamni Gorici na Gorenjskem. Leta 1871. je prišel v Ljubljano učiti se mizarstva k očetu vseh gasilcev g. Francu Doberletu, kjer se je izučil in ostal devet let. Nato je odšel k tvrčki J. J. Naglas, kjer je že 50 let. K gasilnemu društvu je pristopil leta 1880. meseca februarja. Do leta 1928. je bil aktiven poveljnik III. čete. Še pred 30 leti je bilo poveljništvo pri Prostovoljnem gasilnem društvu nemško. Lapajnar se je zelo trudil za slovensko poveljništvo in moral je marsikaj prenesti, predno se je vpeljalo slovensko poveljništvo. Kot vedno čuječ gasilec je tvegaj svoje zdravje in življenje pri vseh požarih minulega pol stoletja v Ljubljani in okolici. Leta 1880. je gasil pri Bambergu in papirnici v Medvodah, leta

1882. papirnico v Vevčah in velik požar na Viču. Leta 1884. je reševal kmečke domove v Mateni na Barju. Leta 1886. tovarno za klet, leta 1887. gledališče v Ljubljani in smodnišnico v Kamniku. Med potresom je bil vse noči na straži pri kuhinjah in podiral je zrahljane dimnike. Udeležil se je dveh največjih požarov leta 1905. v tovarni na Fužinah in leta 1906. na Studencu in istega leta požara, ki je nastal vsled eksplozije smodnišnice. Leta 1907. je gasil pri Predovcih in 1909. baron Schweglovo hišo na Bleiweisovi cesti. Med vojno je bil vso noč blizu smodnišnice, ki je zletela v zrak leta 1917. S postaje je vso vojno in ob vsakem nočnem času prevažal ranjene v bolnico. Leta 1915. dne

21. novembra je Lapajnar šel gasit v Gorico, katero so Italijani z bombardiranjem zažgali. Njegov zgled je posnelo še 8 drugih tovarišev, ki so odšli v Gorico na pomoč pod vojaškim poveljstvom. Kratko, Jože Lapajnar je bil navzoč pri vseh požarih, kar se jih je udeležilo Prostovoljno gasilno društvo ljubljansko. On ni nikdar manjkal, nobena reč ga ni zadržala doma, kadar je strel naznanjal, da gori.

Menda ga ni gasilca, ki bi se bil s tako ljubeznijo žrtvoval za svojega bližnjega in kljub svoji starosti z mladeniško vneto vedno hitel pomagat in reševati, kar se je rešiti dalo. Gasilstvo mu je bilo vedno čez vse, takorekoč njegov življenjski poklic in njemu je žrtvoval tudi vse življenje, tako da je danes v gasilstvu ostal in onemogel, toda z nepopisnim veseljem težko čaka dneva, ko bodo gasilci zopet nastopili ob 50letnici ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva.

Perme Ivan

Rojen je bil 23. decembra 1854. na Velikem Ločniku pri Turjaku. Je pristopil v gasilno društvo leta 1880. 28. februarja. Po poklicu je krojaški mojster ter je to svojo obrt izvrševal 54 let. Leta 1899. je obrt opustil. Udeležil se je

večjih požarov in sicer požara starega gledališča in veliko drugih požarov in požara na glavnem kolodvoru. Leta 1920. je bil po obrazu ožgan in ranjen v desno roko. Ob 40letnici društva je bil imenovan častnim članom in meščanom mesta Ljubljane ter odlikovan z zlato svetinjo.

Medic Franjo

Je najstarejši član ljubljanskega prostovoljnega društva, h kateremu je pristopil 1. novembra 1879. Mladeniška navdušenost ga je gnala, da je svoje proste ure posvetil delu in naporu, kajti pomisliti moramo, da takratne primitivne gasilne in reševalne priprave niso bile dokaj

vabljuje za vstop v društvo, kateremu je treba posvetiti vse svoje fizične moči in čestokrat tudi življenje. Velike brizgalne so vozili gasilci sami na kraj požara. Vseled požrtvovalnega dela v društvu samem je Medic hitro napredoval ter zavzemal važne funkcije v društvu. Udeležil se je velikih požarov, kot njegov tovariš Lapajnar. Za svojo veliko požrtvovalnost ga je društvo imenovalo častnim članom, mestna občina ljubljanska pa svojim meščanom. Bil je odlikovan z zlato in srebrno svetinjo, ki se podeljuje gasilcem za njih požrtvovalnost s strani države.

Trbovlje

Udeležba na mednarodnem gasilskem kongresu v Ljubljani. Gasilskega kongresa v Ljubljani se oficijelno udeležijo okrog 50 članov (v uniformi) tukajšnjega rudniškega gasilskega društva, med temi 18 gasilskih naraščajnikov. Tukajšnja gasilska župa se pa udeleži kongresa s polnoštevilno delavsko godbo, ki bo priredila v nedeljo, dne 3. avgusta popoldne v Ljubljani v Gledališki ulici promenadni koncert. — Legitimacije za polovično vožnjo na ta kongres se dobe pri načelniku rudniškega gasilskega društva g. Holešku.

Žene v službi londonske policije

Gospodu Kersey-ju, šefu šole za detektive v »Scotland-yard« (sedež londonske policije) in sedanemu učitelju žen, ki se prijavijo za detektivsko službo, so se pred nekaj leti vsi smejali, ko je prerokoval, da bodo v kratkem tudi žene igrale v detektivski službi važno vlogo. Rekli so mu, da bo minilo še mnogo let, predno bodo sprejemali ženske v službo »Criminal-Investigation-Departement«-a. Danes pa se nad ženskami v detektivski službi nihče več ne spodtika, ker so ženske že zasedle jako važna mesta v londonski detektivski službi, zlasti v oddelku, ki preganja trgovino z dekleti in v oddelku, ki zasleduje tihotapce z mamili in opojnimi sredstvi.

Ženske, ki hočejo biti sprejete v detektivsko službo, morajo z dobrim uspehom dovršiti poseben tečaj, še poprej pa jih natanko preiskusijo na njihovo telesno moč in duševne sposobnosti.

Šef londonske detektivske šole Kersey trdi, da ne more biti niti najmanjšega dvoma o tem, da ne bi bila policija zadovoljna z ženskimi detektivki. Po njegovem mnenju so ženske za ta posel še prav posebno sposobne, ker znajo iz raznih ljudi izvabiti na rafiniran način njihove tajnosti. On izobrazuje ženske, ki se hočejo izobraziti za pomoč pri ločitvah zakonov, po 6 mesecev, izobrazba za detektive v trgovinah pa traja 12 mesecev. Večina žensk je prijavljenih za detektive v trgovinah. Učenke pošiljajo v posamezne velike trgovine, kjer vsaka nadzoruje svoj oddelček. O svojih opazovanjih mora napisati poročilo, o poročilu pa nato razpravljajo v šoli. Detektivke za trgovine prav lahko dobe primerne službe.

Jako na glasu je detektivka Maud West, ki jo tudi londonsko policijsko ravnanstvo visoko ceni. V londonskih beznicah ne zna nihče tako hitro potegniti revolverja iz žepa kakor Maud West. Ta ženska se je oprijela svoje službe čisto slučajno. Hotela je namreč pomagati nekemu svojemu rojaku iz neprijetne afere, kar se ji je tudi posrečilo. O stvari se je začelo govoriti in tako so ljudje vedno pogostejše hodili k njej prositi pomoči. Ona pa ne dela nikdar na to, da koga zasači, ampak raje žrtve rešuje. Maud West, ki je danes že poročena, zaposluje veliko uradnikov in uradnic v svojem podjetju. Sama dela le v težkih slučajih. Takrat se preobleče

tako, kakor je pač za slučaj najbolj primerno, pa je preoblečene tudi najbolj znanec ali znanca ne spozna. Zna se tudi popolnoma tako obnašati kot možki, bodisi kot eleganten gentleman ali pa kot najsurovejši lopov. Ko se je nekoč obrnil na njo za pomoč neki bankir, od katerega je neka vesela dama vedno izsiljevala denar s kompromitujočimi pismi, se je Maud preoblekla v lepega fanta, ki je toliko časa dvoril veseli dami v baru, dokler se ji ni posrečilo okraštiti tistih nesrečnih pisem iz damine spalnice.

Pravijo, da v vsem Londonu ni ženske, ki bi tako poznala vse londonske skrivnosti kot Maud West. Ona pa ne zine ničesar, saj še tega ni hotela dolgo nikomur povedati, da je omožena. ranjen blizu srca. Velika množina opojne pijače je povzročila njegovo smrt. Najprej je padel v omedlevalo, ko pa že ni dajal več nobe-nega življenjskega znaka, se je atvo ustavil in telo so zbasali v veliko kočaro. Košaro s truplom je odpeljal s seboj svetnik ruskega poslanstva Helfand, ki je igral že v drugih tajinstvenih aferah veliko vlogo, in sicer kot diplomatsko prtljago preko Nemčije do Gdanske, od tam pa so truplo poslali naprej v Moskvo. V Moskvi so truplo sežgali v navzočnosti večjega števila članov »čeka«.

Tako pojasnjuje zadevo generala Kutjepova Burcev, pristavlja pa, da to še ni vse, ampak da vé še več, večje go ga pa neki oziri, da mora še molčati. Čez nekaj tednov pa bo spregovorila tista oseba, od katere je dobil vsa pojasnila, če pa bi se tista oseba slučajno premislila in molčala, bo spregovoril on sam in bo objavil poročilo, ki je podpisano od dveh visokih članov ruske vlade, oziroma diplomacije. Kar je on, Burcev, objavil doslej, mu je povedal mož, ki je dobro poznal živega Kutjepova, in ki ga je videl tudi mrtvega. Za enkrat seveda se pa še ne da reči, če so vlastodržci v Moskvi in pa sovjetsko poslanstvo v Parizu že naprej vedeli, kaj bodo agenti »čeka« naredili. Kakor vse kaže, agenti sprva niso nameravali Kutjepova ubiti, ampak ga samo omaniti. Ko je pa bil zločin že izvršen, je postalo sovjetsko poslanstvo skrivno zločina s tem, da je član tega poslanstva prepeljal truplo v Rusijo.

»Bedarija z razorožitvijo«

Francoski general Dendignes, ki je za časa kralja Jurija I. organiziral grško armado in ki uživa tudi kot politik dober sloves, je izdal te dni v Parizu knjigo z naslovom »Bedarija z razorožitvijo«, kjer prav pomembno piše o učinkih svetovne vojne.

Med drugim pravi, da so se zavezniški vojskovalci zato, da bi napravili konec vojnem sploh. Nemčija, Avstrija, Bolgarija in Turčija so mobilizirale 21 milijonov ljudi, zavezniški pa 47 milijonov. Pravi rezultat vsega tega pa je bil ta, da je bilo narodno premoženje in bogastvo Evrope uničeno, in da je nad 15 milijonov ljudi pomrlo na bojiščih ali pa v bolnišnicah. Na posledicah vojne pa je pomrlo še nadaljnjih 50 milijonov ljudi.

Do pomirjenja pa še vedno ni prišlo in človek se mora z grozo vprašati, kam Evropa pravzaprav drvi. Evropa se bo sama umorila, če se ne bo izpremenila. Staremu delu sveta se bo zgodilo to, kar se je Grčiji po poloponeških vojni. Ko so se Sparta, Atene in Tebe med seboj vojskovali, je izmučeno Grčijo osvojil Rim. Tedanja rimska nadvlada je podobna današnji angleški nadvladi, oziroma ameriškanski premoči. Kakor nekdaj Grčija, tako daje danes Evropa vsemu svetu svojo kulturo. V zadnjih 100 letih se je izselilo iz Evrope 36 milijonov ljudi, ki so ustanovili »novo Evropo« od Kanade do Argentine in Avstralije s 160 milijoni prebivalcev.

Kljub temu pa je našla Evropa še časa dovolj za krvave vojne, in baš sedaj je zopet na tem, da se samo sebe razmesari. Hinavstvo z razorožitvijo, o kateri se toliko govori, Evropi ne bo prineslo miru, ampak ravno nasprotno: sedaj se pripravlja Evropa na najstrašnejšo vseh dosedanjih vojn, na kemično vojno in na vojno z bacili.

Kaj je s Kutjepovim?

Znani ruski pisatelj Burcev, ki je še za časa carizma z velikim uspehom nastopil proti »obranici« in razkrinkal špijona Azeva, objavlja v pariških listih senzacionalna odkritja o slučaju generala Kutjepova.

Burcev, ki je kljub svoji revolucionarnosti odločen nasprotnik boljševikov, si je postavil nalogo, da pojasni usodo generala Kutjepova, ki je na tako tajinstven način izginil. Kakor sedaj sam pripoveduje, se mu je njegov namen v polni meri posrečil, ter je doznal vse podrobnosti, kako so generala odpeljali. Burcev zatrjuje z vso gotovostjo, da general Kutjepov ni več živ ter da so ga zastopniki ruske »čeka« še na francoskih tleh ubili. Vsa zadeva pa se je po Burcevu odigrala tako:

Kutjepov se je že dalje časa pogajal z nekimi zastopniki rdeče armade. Dne 25. januarja t. l. pa se je sestel z osebami, o katerih je mislil, da so vplivni zastopniki rdeče vojske. V resnici pa so bili to zastopniki »čeka«. Ti so

general povabili v avtomobil, da bi ga baje odpeljali na mesto sestanka. General je vstopil torej v avto prostovoljno, brez nasilja. Po kratki vožnji je pa že spoznal, da se je vjel v past, bilo pa je že prepozno. Čekisti, s katerimi se je peljal, so ga v vozu zgrabili in mu kanili v usta nekaj kapljic nekega opojnega sredstva, ki ga Kutjepov ni prenesel, ker je bil v vojni

»R 100« leti v Kanado

Veliki angleški zrakoplov »R 100«, ki je precej podoben nemškemu »Zeppelinom«, je odletel 29. t. m. ob 3. uri 45 minut iz Cardingtona v Kanado. Pred odletom se je zbrala na letališču ogromna množica ljudi, ki je posadko burno pozdravljala. Posadka šteje 44 moških, njen poveljnik pa je znani zrakoplovec Bosth. Poveljniku pomaga tudi major Scott, ki je že letel z zrakoplovom »R 34« preko Atlantskega oceana. Major Scott trdi, da je zrakoplov »R 100« naravnost odlično zgrajen in tehnično dovršen. Vreme je bilo pri odletu jako ugodno.

Daljava, ki jo hoče preleteti »R 100«, meri 3242 milj. Pot pelje preko Birminghama in glavnega mesta na Irskem, Dublinu, preko Atlantskega oceana do Nove Fundlandije in od tam ob vletoku Sv. Lovrenca do Quebeca in Montreala. Če bo pa vreme slabo, bo letel zrakoplov nekoliko bolj severno.

»R 100« ima s seboj 30 ton kuriva, da bo lahko letel tudi ob nasprotnem vetru. Letel bo 4 dni, vsaj tako splošno računajo. Zaradi previdnosti in varnosti pa ima s seboj živeža za 5 dni.

Dobro je pripravljena tudi zveza s kopnim, zlasti radio-zveza, tako da je posadka vedno dobro poučena o vremenskih prilikah. Listi naglašajo, da je »R 100« najhitrejši zrakoplov sveta, ker preleti lahko po 81 in pol milje na uro.

»R 100« je opremljen z najnovejšimi Rolls-Royce-motorji, ki mu dajejo 3900 konjskih sil.

Iz zgodovine zvočnega filma

Zgodovina filma in zvočnega filma nam dokazuje, da je bil zvočni film že zdavnaj prej znanstven in tudi iznajden kakor pa nemi film. Slavni iznajditelj Edison piše namreč že l. 1897.:

»Leta 1887. mi je prišlo na misel, da mora biti mogoče iznajti instrument, ki bi pomenil za oko to, kar pomeni za uho fonograf. Zato ne bi bilo pretežavno najti kombinacijo, ki bi istočasno sprejemala gibe in tone.«

Edison je torej smatral za osnovo bodočega aparata akustiko (slušanje) in ne gledanje.

Zgodovina zvočnega filma je torej zgodovina procesa, kako se dajo fiksirati zvočni valovi, na drugi strani pa je to zgodovina kinematografije.

Kar obutimo kot zvok, so tresljaji zraka. Prvi, ki se mu je posrečilo zvočne (zračne) valove fiksirati, je bil Anglež P. Scott, ki si je dal že l. 1857. patentirati svoj »fon-avtograf«. S tem aparatom pa še ni bilo mogoče fiksiranega tona zopet reproducirati. Reprodukcijski tonov je omogočil 20 let pozneje Edison s svojim fonografom. Ta instrument je obstojal iz vrste se plošče, ki je bila obložena z voskom ali pa s štani-jolom. Igla je zarisala tone v ploščo; če pa so z iglo zopet »pretipavali« ploščo, se je plošča zopet tako tresla kakor pri sprejemu in je sprejete zvoke ponavljala.

Leta 1887. je iznašel Nemeec Berliner gramofon. Razlika med njegovim gramofonom in Edisonvim fonografom je bila v tem, da se je Edison posluževal valja, Berliner pa ravne plošče.

Leta 1895. so predvajali v Parizu prvi kinematograf bratje Lumière. Kmalu nato so združili kinematograf, gramofon in fonograf, da so mogli predvajati tudi glasbene točke. Slike se z besedilom sicer niso vedno vjemale, ampak šlo je le.

Kasneje so patentirali mnogo iznajdb, ki se vse stremele za tem, da se prilagodi slika tudi tonom. Posebno važne iznajdbe so v tem oziru iznajdbe Oskarja Messmerja in njegovega tel-meca, Francoza Gaumonta.

Polagoma pa so prišli na to, da bi bilo najbolje, če bi zvočno ploščo mogli prenesti kar na filmski trak. Praktičnega pomena pa vsi ti poskusi niso dosegli. Prišlo je pa vsled teh poskusov do iznajdbe svetlobnega zvočnega filma, ki je danes najvažnejša iznajdba na tem polju.

Prvi, ki je poskusil zvočne valove, pretvorjene v svetlobne valove, fiksirati na filmskem traku, je bil pač nemški fizik Ernst Ruhmer. Njegova »metoda intenzitete« igra še dandanes v produkciji zvočnih filmov veliko vlogo. »Transversalna« metoda pa je vpeljal v produkcijo zvočnih filmov nemških fizik profesor Korn.

Vsi fiziki pa so se bavili s temi pojavi bolj kot znanstveniki kakor pa kot praktiki. Pravi stvaritelj današnjega zvočnega filma so Nemci Vogt, Engel in Massale, ki so se združili v družbo »Tri-ergon« (delo treh). V Nemčiji pa dolgo niso mogli prodati s svojimi patenti. Šele nemški generalni konzul Brückmann jim je pomogel do veljave. Danes pa se se tej družbi priključile še mogočne tvrdke Siemens & Halske in Splošna električna družba, ki imajo dovolj izkušenj in sredstev na razpolago, da omogočijo nemškemu zvočnemu filmu njegovo zmagovito pot.

Kuhinjsko posodo

po najnižjih cenah in v največji iz-beru, kot emajlirana, aluminijasta itd. nudi trdka z železnino

Stanko Florjančič, Ljubljana, Sv. Petrac 55

Primorske vesti

p V okolici Pazina je 5. artilerijski polk na vojaških vajah. Po štirinajstih dneh se bo z lastnimi avtomobili preselil pod Snežnik, kjer se bo do konca avgusta vadil v streljanju z velikimi topovi.

p Tržaško pomorsko poveljništvo je objavilo, da so se koncem preteklega meseca začele podmorniške vojne vaje v Otrantskem prelivu. Italijanske podmornice se vadijo v podmorskih napadih.

p Kobilice v Istri. Že lani so imeli istrski kmetje v okolici Kopra opraviti s kobilicami, ki so jim požirale, kar jim je dajala zemlja. Letos se je pa pojavil ta mrčes v tako velikih množinah, da so ljudje že obupavali. Vsa žetev je bila ogrožena. Kmetje so takoj prosili oblasti, naj jim pomagajo pokončati mrčes. Šele pred kratkim so se oblasti odzvale njihovim prošnjam ter dale kmetom potrebno množino otrobov in drugih sredstev. Še ves teden so se nato kmetje borili proti kobilicam, da so se rešili te nadloge.

p Izseljevanje iz Italije. V prvih petih mesecih t. l. se je iz Italije izselilo 73.360 ljudi. Od teh je odpotovalo 52.731 v evropske dežele in v kraje okrog Sredozemskega morja, ostalih 20.529 pa je odšlo čez Ocean. Poleg omenjenih je zapustilo Italijo brez potnega lista okrog 50.000 oseb.

p V Ronkih blizu Pule je našla družina De Alberti v nekem šotoru sredi polja mrtvega svojega družinskega poglavarja. De Alberti je hodil prenočevati v tisti šotor, ker je bil v skrbah, da mu ne bi kdo kaj ukradel z njegovega posestva. Karabinerji so aretirali več ljudi. Med prebivalstvom De Alberti ni bil priljubljen.

p V Padovi se je te dni vršila železniška konferenca, na kateri se je poleg drugih rešilo tudi vprašanje boljših in prikladnejših železniških zvez na Goriškem. Nekatere zveze, ki so bile pred kratkim ukinjene, bodo znova vzpostavljene in urniki nekaterih vlakov bodo preurejeni tako, da bodo imeli potniki boljše zveze z drugimi vlaki, ki prihajajo in odhajajo iz Julijske krajine v Italijo.

Alan Hynd:

Dvojni umor na visoki železnici

VI.

Hišnik hotela je bil zaslišan in kriminalnim uradnikom je izpovedal, da je hotel M. B. Diamond odpotoval s popoldanskim vlakom ob šestih v New-York. Sedaj pa je bilo štiri. Diamond ni bil v svoji sobi. Bil je pri nogometni tekmi, ker je v njej sodeloval znameniti igralec Jim Horpe. Po hišnikovi izpovedbi je hotel Diamond že preje odpotovali, toda je svoj odhod odložil, ko je slišal, da igra pri tekmi Horpe, ki ga je silno občudoval. Policijski uradniki niso nič več dvomili, ko so to slišali, da gre za moža, ki ga iščejo. Bilo je namreč čisto naravno, da se Diamond, ki je bil svoje dni sam nogometni junak, ni mogel še oprostiti nekdanje strasti.

Diamond je dobil sobo v 8. nadstropju. Kriminalni uradnik Martin pa je imel stražo na hodniku 8. nadstropja. Donahue, drugi kriminalni uradnik pa je čakal v sprejemnici, kamor je moral priti Diamond po svoj sobni ključ. Kmalu po peti uri je prišel atletično raščen plavalasec in zahteval svoj sobni ključ. Za Donahueja se ni zmenil.

»Odpotujem«, je dejal tujec. »Pripravite moj račun. Plačam, ko se vrnem s svojo prtljago.«

Plavalasec je nato stopil v lift in obenem

z njim tudi kriminalni uradnik. Ali sumljivi plavalasec ni svojega sopotnika, kakor se je delal, niti opazil. Gledal se je v zrcalo, občudoval svojo sliko in si popravljal kodre ter pri tem na lahko živčgal neko melodijo in ko nalašč — baš iz ope-rete »Dama v jermelinu«. Lift se je ustavil v osmem nadstropju. Plavalasec je izstopil, detektiv mu je sledil za petami ter dal Martinu izza hrbtna osumljenca znak. Oba uradnika nista hotela prenapro planiti na moža, hotela sta ga prijeti po vseh pravih umetnostih. Saj ni bilo izključeno, da ima plavalasec samokres pri sebi in prav nič jima ni bilo na tem, da bi ga mogel še potegniti. Diamond je šel brezbrizno po hodniku. Šel je naravnost proti Martinu, dočim je hodil Donahue tik za njim. Vsled debele preproge so bili koraki neslišni. Diamondu se zato ni niti sanjalo, da je kdo za njegovim hrbtom. Martin, ki mu je prišel vedno bližje, se mu ni zdel niti najmanj sumljiv. Mislil je, da je običajen hotelski gost, ki gre k liftu.

Martin je svojo hojo tako uravnaval, da je moral tik pri vratih Diamondove sobe priti do njega. Med obema uradnikoma je bilo že preje dogovorjeno, da se vržeta na Diamonda v trenutku, ko bo ta odpiral vrata in ne bo imel nobene roke proste, ker bo z eno držal ključ, z drugo pa pritisnil na ključo.

Diamond je ravno izvršil oba omenjena giba, ko sta se Martin in Donahue istočasno vrgla nanj, v tem ko je eden prijel njegovo desno, drugi pa njegovo levo roko.

Ves osupel je pogledal zločinec uradnika.

»Kaj naj to pomeni?« je zajecjal.

»Sami čisto dobro veste, kaj to pomeni, je odgovoril mirno Donahue.

Diamond je par sekund gledal v nepremične in odločne obraze uradnikov, nato pa je udano povesil oči.

»No, vse kaže, da pridem z Vami skupaj pač lažje nazaj v New-York. Vem, zakaj ste me iskali, toda to pot ste se zmotili. Ujeli ste napačnega, gospoda, je dejal ujetnik. Smete mi zaupati. Ne bom poskusil pobegniti. Tudi ni Vam treba imeti nobenih sitosti, da dobite potrebne dokumente za mojo izročitev iz države Pennsylvanije v državo New-York. Odrekam se vsaki takšni pravici.«

Uro kasneje se vozita uradnika s svojim ujetnikom v enem najboljših in najhitrejših ekspresnih vlakov proti Manhattanu. Diamond se je ves čas obnašal kot zgovoren človek sveta in govoril z uradnikoma o vsem mogočem, edino o dvojnem umoru niti besedice. Vprašali so ga, kje bi mogel biti njegov brat Jožef, a je dejal da nima niti pojma.

Vest o Diamondovi aretaciji je prehitela ekspres. Ko je ekspres zavozil v dvor glavne osrednje postaje, so že čakali Diamonda pri izhodu njegovi sorodniki, v prvi vrsti njegova mati. Ko je pogledala svojega sina, je prihitela k njemu, ga objela in zdihovala vsa oblita s solzami:

»Morris, Morris, moj sin... moj ubogi sin...«

»Pridi, mama, ne delaj si nobenih skrbi,

je že vse v redu... bo gotovo še vse v redu.«

Nato sta ju ločila policijska uradnika.

Nato so trajala na dolgo zasliševanja, ki sta jih vodila okrožni tožilec Dodd iz Brooklyna, njegovi uradniki in policijski uradniki. Najprej je Diamond odločno tajil, da bi bil le malo zapleten v umor.

»No, gospod.« ga je ostro prijel državni pravdnik: »kako pa morete pojasniti, da ste imeli v trenutku aretacije 2200 dolarjev pri sebi — tako veliko vsoto in v samih 20 dolarskih bankovcih, kakršne sta imela pri sebi blagajniški slugi, ko sta bila umorjena.«

»Jaz — ne vem.«

Jožef Diamond, ki je živel že več dni skrit v New-Yorku, je iz časopisov zvedel o aretaciji svojega brata. Šel je k odvetniku Joni Goldsteinu in mu izjavil, da stoji stvar po njegovem mnenju zelo slabo. Mislil, da je najbolje, če se sam prijavi na policijo, ker ga bodo itak zalotili. Goldstein mu je pritrdil, zagrabil telefonsko slušalko in poklical policijsko centralo.

»Pridem k vam z Jožefom Diamondom, Morrisovim bratom, če ga hočete zaslišati. V petinštiridesetih minutah bova tam.«

Goldstein in Jožef Diamond sta se odpeljala v kriminalno sodišče in morala sta hoditi iz sobe v sobo, od uradnika do uradnika, da bi koga dobila, ki bi hotel Jožefa zaslišati. Kar neverjetne težave sta imela in čeprav je bil Jožef Diamond tisti mož, ki ga je dolgo časa iskala vsa njujorška policija, (Dalje prihodnjik.)

Poročilo poljedelskega ministrstva o stanju kmetijstva

Dravska banovina: prav dobro: ozimna pšenica, vinogradi; med dobro in prav dobro: ozimna rž, koruza, proso, lan; dobro: jara pšenica, jara ječmen, jara rž, oves, grab, bob, pozni krompir, repa, pesa, konoplja, hmelj, zelje, čebula, senožeti pašniki, deteljišča; slabo: sočivje, rani krompir, fižol, slive, jaboljka, hruške, orehi. — Po daljši suši je nastopilo deževno vreme, ki je znatno izboljšalo stanje kulture, posebno deteljišč in senožeti, kakor tudi jarih žit. Žetev ozimnega ječmena je končana.

Predvidevajo se sledeči prinosi: pšenice: 600 tisoč 752 q, ječmena: 152.624 q, rži: 344.114 q, ovs: 247.170 q. Napram lanskemu letu se predvideva pri žitu slabša kakovost, zato pa večja količina. Sadej kaže slabe prinose, vinogradništvo obeta prav dober donos. Bojazen obstoja samo, da se bodo vsled trajajočega deževja pojavile bolezni na grozdju (peronospora, oid). Od najvažnejših poljskih opravil so se povoljno izvršila sledeča: košnja, škropljenje in žetev trit; nepovoljno pa: oranje, setev, okopavanje. Zdravstveno stanje živine je povoljno. Suša je povzročila občutno zmanjšanje krme.

Gospodarske vesti

× Tečaji za kopunjenje. Perutninarški odsek Kmetijske družbe v Ljubljani priredi dne 14. avgusta, 20. septembra in 18. oktobra t. l. od 14.—18. ure tečaje za kopunjenje perutnine po svetovnoznani metodi P. Collingnon v valilni centrali tega odseka, Linhartova ul. št. 9. Tečaj bo vodil predsednik odseka g. J. Seher. Udeležbo na tečaj je prijavititi na dopisnici 5 dni pred začetkom. Za kritje stroškov prispeva vsak udeleženec.

× Predavanje o kužnih boleznih pri perutnini. Perutninarški odsek Kmetijske družbe v Ljubljani opozarja vse perutninarje, zlasti pa svoje člane, da bo predaval g. vet. Kocjan v ljubljanskem Radiu dne 15. avgusta ob 15. uri 30 minut in v nedeljo 17. avgusta ob 10. uri 20 minut o kužnih boleznih pri perutnini (koleri, tifusu, beli griži in difteriji).

× Naša rudarska in toplotna industrija. Po službenih podatkih iz ministrstva za gozde in rudnike je bila produkcija v rudarskih in toplotnih podjetjih v letošnjem marcu za 5% večja, kakor v marcu lanskega leta. Največja je bila proizvodnja rjavega premoga, in sicer 297.000 ton. Za tem pride črni premog 30.000 ton, železna ruda 37.000 ton. Toplotni proizvod (surovo železo in baker) 5000 ton. V rudarski toplotni industriji je bilo marca t. l. zaposlenih 37.000 delavcev ter 800 uradnikov, inženjerjev in nadzornikov.

× Film v službi poljedeljstva. Vse banke uprave so nabavile za svoje kmetijske oddelke filmske aparate in filme za propagando poljedeljstva, ki jih bodo razdelile svojim sreskim referentom. Ti bodo pri predavanju o kmetijstvu kazali tudi poučne filme, ker so bile v več slučajih dokazane ugodne posledice takega načina propagande.

× Obdavljenje avtomatskih bufejev. Minister za trgovino, obrt in industrijo dr. Juraj Demetrovič je te dni obvestil vse trgovske zbornice v naši državi — v odgovor na vprašanje o obdavljenju avtomatskih bufejev, — da se ti bufeji smatrajo kot javni lokali, v katerih se točijo alkoholne pijače ter so radi tega enaki kavarnam, restavracijam in drugim sličnim podjetjem.

× Francoski svilarji posetijo našo državo. Zastopniki svilarke industrije iz Lyona pridejo v začetku avgusta k nam. Proizvajalci svile v naši državi delajo priprave, da goste čim svečaneje sprejmejo. Program sprejema in bivanja francoskih svilarjev v naši državi bo pripravil poseben odbor, v katerega vstopijo razen zastopnikov našega svilarstva tudi zastopniki drugih gospodarskih organizacij iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Novega Sada in Sarajeva. Vlada je določila svojega delegata.

× Srednjeevropski izvozni inštitut. Na podlagi informacij iz poljedelskega ministrstva kakor tudi iz ministrstva za trgovino, obrt in industrijo se bo v najkrajšem času osnoval srednjeevropski izvozni inštitut, v katerem bodo članjené Jugoslavija, Romunija, in Madžarska. Na merodajnem mestu se sedaj proučujejo pogoji, pod katerimi bo mogla poslovati ta mednarodna gospodarska ustanova.

× Carinske konvencije med Vatikanom in Italijo se bodo izvajale s 1. avgustom t. l.

× Nove španske carine. Španska vlada je uzakonila nove carinske postavke, ki se v prvi vrsti nanašajo na uvoz šumečih vin, na suho slanine, na pnevmatiko, na svilo, automobile, kolesa in šivalne stroje. Posebno visoke so carine na stroje, ki se izdelujejo izven Evrope.

× Industrija živil v Grčiji. Grška industrija živilskih potrebščin stalno narašča in z njo vred tudi izvoz. Tako so n. pr. leta 1924. izvozili blaga v vrednosti 852 milijonov 760.000 drahem, leta 1929. pa že za 1 milijardo 420 milijonov drahem, torej se je izvoz v petih letih podvojil.

× Nova delniška družba v Zagrebu. Pri zagrebškem trgovskem sodišču se je registrirala nova d. d. »Columbia Gramophone« z delniškim kapitalom 2.000.000 Din, ki se bo ukvarjala s produkcijo in prodajo gramofonskih plošč.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 7. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg koruznih otrobov, 3000 kg koruze v zrnu in 300 kg papirnatih vrečic.

Dne 8. avgusta t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu očetna licitacija glede dobave raznega telegrafsko-telefonskega materiala; dne 14. avgusta t. l. pa glede dobave 4735 metrov sukna. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Burroughs Adding Machine Company, Detroit USA

Podružnica Ljubljana * Stroji za seštevanje, računanje in knjiženje

vljudno javlja cenj. odjemalcem, da se od 1. avgusta 1930 dalje nahajajo pisarne in mehanična delavnica

v Gledališki ulici 4

Telefon 33-47

184

Pri tehničnem oddelku v Banjaluki se bo dne 13. avgusta 1930 ob 10. uri vršila prva očetna licitacija montaže železnega mostu otv. 25 m čez reko Dragočaj, Predračunska vsota znaša Din 148.838.—. Kavcijo v znesku 15.000 za naše in 30.000 Din za tuje podanike je treba položiti pri blagajni tehničnega oddelka v Banjaluki na dan licitacije do 10. ure. — Pogoji za gradnjo se lahko vpogledajo pri imenovanem oddelku in se dobe za ceno 100 Din. S 100 Din taksirane ponudbe se izročijo v zapečatenem zavoju na dan licitacije do 11. ure. Naknadne brzajavne in nedoločene ponudbe so odklonjene.

Borzna poročila

dne 31. julija 1930.

Ljubljana, 31. julija. Amsterdam 22-71, Berlin 13-46—13-49, Bruselj 7-8948, Budimpešta 9-8877, Curih 1095-90, Dunaj 7-9587—7-9887, London 274-61, Newyork 56-275, Pariz 221-90, Praga 166-73—167-53, Trst 294-35—296-35.

Zagreb, 31. jul. Amsterdam 22-71 bl., Dunaj 795-87—798-87, Berlin 13-46—13-49, Bruselj 789-48 bl., Budimpešta 987-27—990-27, Milan 294-287—296-287, London 274-21—275-01, Newyork 56-175—56-375, Pariz 220-90—222-90, Praga 166-73—167-53, Curih 1094-40—1097-40.

Beograd, 31. julija. Berlin 13-46—13-49, Dunaj 795-87—798-87, Budimpešta 987-27—990-27, Curih 1094-40—1097-40, London 274-21—275-01, Newyork 56-175—56-375, Pariz 220-90—222-90, Praga 166-73—167-53.

Dunaj, 31. julija. d. Berlin 168-89, Amsterdam 284-60, Kopenhagen 189-57, Stockholm 190, Newyork 707, London 34-188, Pariz 27-82, Bruselj 98-90, Praga 20-955, Beograd 12-5425, Budimpešta 124-03, Bukarešta 4-2075, Varšava 79-315, Sofija 5-1237, Milan 37-035, Curih 137-38.

Curih, 31. julija. Beograd 9-125, Pariz 20-245, London 25-0587, Newyork 514-625, Bruselj 72, Milan 26-96, Madrid 57-65, Amsterdam 207-20, Berlin 122-97, Dunaj 72-77, Sofija 3-735, Praga 15-2575, Varšava 57-75, Budimpešta 90-25.

Vrednostni papirji.

Zagreb, 31. jul. Drž. papirji: 7% inv. pos. 87-75—89, voj. škoda ar. 438—438-50, voj. škoda kasa 438—438-50 (437-50, 438), voj. škoda avg., sept., okt. 438—438-50, nov. 438—438-50 (437-50), dec. 437-50—438-50, 4% agr. obv. 55 do 56, 7% Bler. pos. 86-875—87-25 (87-50), 8% Bler. pos. 97-25—98, 7% pos. hipot. 86-50 bl. — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 912-50 do 914, Udružena 191—192, Ljublj. kred. 122 d., Medjunarodna 63 d., Narodna banka 8200 d., — Industrije: Sečera Osijek 310—315, Trboveljska 404—407, Slavonija 200 d., Vevče 124 d.

Beograd, 31. julija. 7% invest. pos. 92-5 (185 tisoč), 4% agrar obv. 55-75—56-75, 7% drž. Hipotekarna b. 88-50 d., 7% Bler 89-125 (5000 dolarjev), 8% Bler 100 b., 6% Begluške obv. 705 d., Rdeči križ 54—55-50, Tobacne srečke 90 denar, Loterij. srečke 34 b., vojna škoda 449-50 do 453-40 (820), ultimo avg. 452—452-50 (300), ultimo dec. 461—462, Narodna banka 8230 do 8240.

Dunaj, 31. julija. d. Bankverein 18, Kreditni zavod 47-40, Dunav-Sava-Adria 11-95, Prioritete 91-72, Ruše 35-25, Trbovlje 50, Leykam 4-25.

Notacije naših posojil v inozemstvu. London, 31. julija. 7% Bler 85-50—86-50. New York, 31. julija. 8% Bler 96—97, 7% Bler 86—86-50, 7% Hipot. b. 85—86.

Žitna tržišča.

Na ljubljanski borzi tendenca nespremenjena, brez zaključkov.

Novi Sad, 31. julija. Pšenica: 79/80 kg: baška 175—177-50, gornjebaška 175—180, baška, Tisa šlep 180—182-50, gornjebaška 172-50 do 175, sremska, 78 kg 167-50—170. — Moka: baška, Og. 807-50—317-50, št. 2 277-50 do 287-50, št. 5 232-50—242-50; ostala neizpremenjena. Vse ostalo neizpremenjeno. — Promet: pšenica 25 vagonov, ječmen 2 vagona, koruza 86 vagonov, moka 6 vagonov, otrobi 42 vagonov. Tendenca mlačna.

Budimpešta, 31. jul. Tendenca čvrsta, za koruzo mlačna. Pšenica: okt. 18-80—18-96 (18-96 do 18-97), marec 20-45—20-62 (20-61—20-62). — Rž: okt. 12-45—12-75 (12-61—12-63), marec 13-75—13-93 (13-85—13-90). — Koruza: avg. 16-50—16-82 (16-76—16-80), sept. 16-90—17-02 (16-76—16-80), tra. avg. 13-65.

VI. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov.

Zalec v Sav. dol. dne 31. julija 1930.

Vkljub ponovnim padavinam se je pri stanovitni vročini — posebno na prodnati zemlji pojavil solnčni palež, ki neljubo ovira izkubljenje rastline. To oviro pospešuje še nizka nočna temperatura. Pri vsem tem se boče pa obiranje hmelja letos vendar pričelo nekaj dni poprej kakor navadno. Z ozirom na zmanjšani hektarski donos in upoštevanje skrčenje s hmeljem zasajenih površin, se že lahko danes trdi, da bo letošnja množina pridelka približno le polovica lanske.

Sport

Uruguay je svetovni prvak

Svetovno prvenstvo v Montevideu je zaključeno. Uruguay je obdržal naslov svetovnega prvaka, vendar na način, ki se mora gnusiti vsakemu iskrenemu sportniku. Že v tekmi z Jugoslavijo so se dogodile take stvari, da jih skoraj ni verjeti. Pisanje vsega svetovnega tiska pa si je tako podobno, da moramo verjeti. Ni zadostovalo, da je braziljski sodnik odkrito »drukalc« za domače in ni priznal regularnega gola Jugoslavije, domače moštvo je igralo vrhu tega še zelo surovo. Dogodilo se je opetovano, da so naši igralci raje pustili žogo nasprotniku in se na ta način obvarovali hudih poškodb od strani pobesnelega nasprotnika.

Potek igre je bil vse preje kot regularen, kar priznava tudi kritika v Montevideu. Način, s katerim si je Uruguay priboril pot v finale

je nečasten in nevreden svetovnega prvaka. Sedaj nam postane popolnoma razumljiva zahteva Uruguaya, da se odigra prvenstvo na njihovih tleh. Najbrže so že vnaprej računali, da letos ne bo lahko doseči prvenstva in so storili primerne ukrepe. Poiskali so si sodnika, ki se je dal podkupiti. Braziljski sodnik je »pošteno« zaslužil 2000 dolarjev, z njim je lahko Uruguay zadovoljen.

Pot v finale je bila odprta. Treba pa je bilo premagati še zadnjo veliko oviro — Argentino. Zopet so zasumeli dolarji, zopet je eajstoria Uruguaya predstavljala življensko opasnost, Argentina, ki tudi ne igra z rokavicami, je našla v Uruguaycih neprekosljivega mojstra v surovosti. Taka igra in pa sodnik so storili svoje. Uruguay je zmagal s 4 : 2. Na tak način pridobljenega prvenstva mu ne moremo zavidati naj se ga veseli.

V prestolici Argentine, v Buenos Airesu so se kmalu po tekmi razširile vesti o škandalozni igri Uruguaycev. Nastali so veliki nemiri, napertjeni proti Uruguaycem. Uruguayski konzul je komaj ubežal razjarjeni množici, katere niti policija ni mogla zadržati. Še le, ko je prihitelo vojaštvo in v uporabilo orožje, so se množice razšle. V pouličnih borbah je bilo ranjenih več oseb. Demoliranih je bilo več trgovskih poslopij, katerih lastniki so bili Uruguayci, konzulat je docela porušen.

Tekma med Zedinjenimi državami in Jugoslavijo se ni vršila, temveč je sporazumno pripadlo 3. mesto Amerikancem, navodno radi boljše razlike golov v kvalifikacijskih tekmah. Končni placement je torej sledeči: 1. Uruguay, 2. Argentina, 3. Zedinjene države, 4. Jugoslavija.

Kaj pa sedaj? Spominjamo na svoječasen sklep južnoameriških držav, da bodo bojkotirale vse evropske države, ki se prvenstva ne udeležijo. Zadnji škandalozni dogodki bodo našli odjek najbrže po vsej Evropi. Države se bodo postavile na stališče, da je bilo sedanje svetovno prvenstvo irregularno in da je Uruguay le na skrajno umazan način obdržal naslov svetovnega prvaka. Prepričani smo, da bodo šle države še korak naprej in proglasile nad Uruguayom bojkot, kar bi bilo najprimernejše. Ako se bo bodoče prvenstvo ponovno vršilo v Montevideu, bo lahko Uruguay igral sam s seboj.

Nerazumljivo postopanje L. N. P.

Kakor čujemo, je L. N. P. izdal prepoved vsem klubom, članjenim v L. N. P., da ne smejo igrati s provincijalnimi klubi, ki še niso prijavljeni, prijateljskih tekem. To postopanje L. N. P. moramo strogo obsojati. S tem se vendar odvzame podeželskim klubom možnost razvoja. Klubi, ki danes še niso sposobni meriti se z močnejšimi moštvii, so obsojeni s to pretirano prepovedjo v življenje, če ne v razpad. Nasprotno pa Z. N. P. pošilja svoje klube povsod v provinco ter s tem gotovo najlepše podpira podeželske klube, ki se morajo boriti z večjimi težkočami za svoj obstanek in propagira nogometni šport. Upamo, da bo L. N. P. uvidel svojo zmotu in preloži prejšnjo prepoved.

Knjigovodjo OGLAŠUJTE

perfektnega in samostojnega v slovenski in nemški korespondenci sprejmejo. — Ponudbe pod »1. september« na Aloma Company, Ljubljana 184

I. No. 3086/28.

Razpis.

Razpisuje se šest službenih mest šefov oddelkov v splošni bolnici I. reda v Mariboru in sicer na oddelkih:

1. za interno medicino,
2. za kirurgijo,
3. za očne bolezni,
4. za kožne in vener. bolezni,
5. za porodništvo in ginekologijo,
6. za rentgenologijo.

Glede službenih dolžnosti in pravic veljajo določbe zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz zakona o bolnicah.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene s prilogami po čl. 12. zakona o civilnih uradnikih in čl. 20. zakona o bolnicah naj se vložijo do dne

1. septembra 1930.

pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani.

S tem se razveljavlja svoječasni razpis kraljevske banske uprave v Ljubljani z dne 10. maja 1930., I. No. 3086/17, objavljen v dnevniku »Jugoslovan« pod rubriko »Službene objave« z dne 22. junija 1930., št. 17.

V Ljubljani, dne 26. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.

183

Razpis

Kranjska hranilnica v Ljubljani razpisuje oddajo zidarskih del pri obnovitvi fasad itd. na poslopju državne realke v Ljubljani.

Vsi razpisni pripomočki se dobe med uradnimi urami pri Ravnatelstvu Kranjske hranilnice v Ljubljani. Knafljeva ulica št. 9.

Ponudbe je vložiti do 8. avgusta 1930 do 11. ure dopoldne pri Ravnatelstvu Kranjske hranilnice.

Ljubljana, dne 31. julija 1930.

Mag. štev. 24829/30 ref. IX.

Razpis

Občinska uprava mesta Ljubljane razpisuje

oddajo zidarskih in ostalih del za napravo javnega stranišča v Spodnji Šiški

Navodila in razpisne podloge se dobe v mestnem gradbenem uradu, Solski drevored 2/II, v času uradnih ur od ponedeljka dne 4. avgusta 1930 naprej. Ponudbe je vložiti do dne 9. avgusta ob 11. uri dopoldne istotam.

Mestno načelstvo v Ljubljani

dne 28. julija 1930

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Nc II 107/30—2. 1768—3—3

Prvi edikt.

Na podstavi člena 49. zakona z dne 30. novembra 1925. o proračunskih dvanajstih za mesec december 1925., januar, februar in marec 1926., »Službene Novine« z dne 1. decembra 1925., št. 276/LXXI, Uradni list z dne 23. decembra 1925., št. 380/113 in uredbe ministrstva z dne 2. maja 1927., št. 5503/26, »Službene novine« z dne 12. maja 1927., št. 126/XXVII, Uradni list z dne 21. maja 1927., št. 232/56, se določa dan

15. avgusta 1930.,

ko naj se začne ravnati z osnutkom nove zemljiške knjige za davčno občino Mursko Soboto v sodnem okraju Murska Sobota tako kakor z novo zemljiško knjigo; obenem se uvaža postopanje po zakonu z dne 25. julija 1871., št. 96 dr. zak., da se knjiga popravi. Od tega dne je samo z vpisom v novo zemljiško knjigo moči, nove lastninske zastavne in druge zemljiškoknjižne pravice na nepremičnine, vpisane v zemljiško knjigo pridobivati, utesnjevati, prenašati na druge ali razveljavljati.

Pozivajo se, naj priglase svoje zahteve najkasneje do vštete 15. novembra 1931.

a) vsi oni, ki zahtevajo na podstavi pravice, pridobljene pred začetnim dnem nove zemljiške knjige, da bi se v njej izpremenili vpisi, ki se tičejo lastninskih ali posestnih razmer, bodisi da se izvede iz prejembe z odpisom, pripisom ali prepisom, bodisi da se popravi oznameno nepremičnin ali sestava zemljiškoknjižnih teles ali kakorkoli drugače;

b) vsi oni, ki so si pridobili že pred začetnim dnem nove zemljiške knjige do nepremičnin, v njej vpisanih, ali do njih delov zastavne služnosti ali druge pravice, sposobne za knjižni vpis, če bi bilo treba te pravice tako vpisati, kakor da spadajo k starim bremenom, in če niso bile v novo zemljiško knjigo vpisane že ob njeni napravi.

Priglasitvene dolžnosti v ničemer ne izpreminja to, da je pravica, ki jo je treba priglasiti, očitna iz javne knjige, ki se jemlje iz rabe, ali iz sodne rešitve, ali da teče pri sodišču prošnja strank, ki se tiče te pravice.

Kdor zamudi zgoraj navedeni rok, izgubi pravico, uveljavljati zahtevo, ki bi jo bilo treba priglasiti proti tistim, ki si pridobe zemljiškoknjižne pravice v dobri veri na podstavi onih vpisov, ki so že v novi zemljiški knjigi in se ne izpodbijo.

Če se ediktni rok zamudi, postavitev v prejšnji stan ni dopustna, tudi se omenjeni rok posameznim strankam ne sme podaljševati.

Priglasitve je treba podati okrajnemu sodišču v Murski Soboti; pri istem okraj-

nem sodišču je nova zemljiška knjiga vsakomur na vpogled.

Višje deželno sodišče v Ljubljani, dne 25. julija 1930.

E 1278/29—14. 1777

Dražbeni oklic.

Dne 2. septembra 1930. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Sela, vl. št. 208.

Cenilna vrednost: 9384 Din; najmanjši ponudek: 6256 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 21. julija 1930.

E 964/30—9. 1776

Dražbeni oklic.

Dne 5. septembra 1930. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Drstelja, vl. št. 65.

Cenilna vrednost: 28.460 Din; vrednost pritikle: 300 Din; najmanjši ponudek: 19.175 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 21. julija 1930.

E 854/30—13. 1779

Dražbeni oklic.

Dne 9. septembra 1930. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Vumpah, vl. št. 70.

Cenilna vrednost: 45.950 Din; vrednost pritikle: 250 Din; najmanjši ponudek: 30.800 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 21. julija 1930.

E 276/30—6. 1775

Dražbeni oklic.

Dne 10. septembra 1930. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Ema, vl. št. 155 Din.

Cenilna vrednost: 1904 Din 80 p; najmanjši ponudek: 1269 Din 87 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Šmarje pri Jelšah, dne 21. julija 1930.

E 1183/30—9. 1778

Dražbeni oklic.

Dne 12. septembra 1930. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Velika Varnica, vl. št. 41, d. o. Ložina, vl. št. 22.

Cenilna vrednost: 8053 Din; vrednost pritikle: 675 Din; najmanjši ponudek: 5880 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 24. julija 1930.

E 218/30—18. 1782

Dražbeni oklic.

Dne 15. septembra 1930. ob desetih bo na licu mesta v Orehovu in Dobah dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Kostanjevica, vl. št. 141.

Cenilna vrednost: 81.433 Din; vrednost pritikle: 1730 Din; najmanjši ponudek: Din 55.288-70.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Kostanjevica, dne 28. julija 1930.

E 217/30—14. 1781

Dražbeni oklic.

Dne 29. septembra 1930. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi

št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Orehovec, vl. št. 989, 981, 987.

Cenilna vrednost: 29.447 Din; vrednost pritikle: 590 Din; najmanjši ponudek: 19.631 Din 32 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Kostanjevica, dne 28. julija 1930.

E IX 1881/30—11. 1774

Dražbeni oklic.

Dne 1. oktobra 1930. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Sv. Marjeta na Dr. p., vl. št. 403.

Cenilna vrednost: 15.932 Din 50 p; vrednost pritikle: 85— Din; najmanjši ponudek: 8.161-66 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 22. julija 1930.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 434/prez./30.

Razpis.

Rektorat univerze kralja Aleksandra Prvega v Ljubljani razpisuje za kemični inštitut mesto dnevnika — steklopihača. Prošnje morajo biti opremljene z dokumenti, naštetimi v členu 12. uradniškega zakona, in sicer v originalu.

Kompetenti naj pošljejo svoje prošnje rektoratu do

15. avgusta 1930.

Rektorat univerze kralja Aleksandra Prvega v Ljubljani, dne 29. julija 1930.

Rektor: Dr. A. Šerko.

6610/II. 1769—2—2

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 25. avgusta 1930. ob enajstih nabavo

48 m gumijevih tepihov. Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje.

— Evarist, krasni ste, dobri ste, plemeniti ste! V tej dvorani me je vso prevzemal zvok vašega moškega in sladkega glasu s svojimi magnetičnimi vali. Elektriziral me je. Gledala sem vas na vaši klopi. Samo vas sem videla. Toda vi, prijatelj, mar niste ugenili moje prisotnosti? Mar vam ni nič reklo, da sem tu? Bila sem na tribuni, v drugi vrsti, na desno. Moj Bog! Kako sladko je izkazovati dobroto! Rešili ste tega nesrečnega. Da ni bilo vas, bi bilo po njem: Čakala ga je poguba. Vrnili ste ga življenju, ljubezni njegovih dragih. V tem trenutku vas mora blagoslovljati. Kako srečna sem, Evarist, in ponosna, da vas ljubim!

Držeč se za roke, tesno drug ob drugega, sta stopala po ulicah, čuteč se tako lahka, da se jima je zdelo, da letita.

Šla sta k »Amorju slikarju«. Ko sta dospela do Oratorija, je dejala Elodija:

— Ne hodiva skozi prodajalno!

Odprla mu je vozna vrata ter ga peljala s seboj v stanovanje. Na mostovžu je potegnila iz ročne torbice velik železen ključ.

— Človek bi dejal, da je ključ od ječe, je rekla. Evarist, moj jetnik boste.

Prekoračila sta jedilnico ter prispela v dekličino sobo.

Evarist je čutil na svojih ustnicah vročo svežino Elodijinih ustnic. Stisnil jo je v naročje. Z vzvrnjeno glavo, umirajočimi očmi, razpuščenimi lasmi, nazaj upognjenim životom, napol onesveščena, se mu je izvila ter tekla porinit zapah...

Pozno v noč je že bilo, ko je grajanka Blaževa odprla svojemu ljubčku vrata stanovanja ter mu rekla čisto tiho v temi:

— Zbogom, ljubljani! Sedaj je ura, ko se vsak hip vrne moj oče domov. Ako slišiš na stopnicah kak šum, pojdi hitro v gornje nadstropje in ne hodi dol, dokler ne mine nevarnost, da te kdo ne vidi. Da ti odpro vrata na ulico, potrka trikrat hišnici na okno. Zbogom, življenje moje, zbogom, duša moja!

Ko je bil že na cesti, je videl, da se je okno Elodijine sobe napol odprlo in da je drobna ročica utrgala rdeč nagelj, ki mu je padel k nogam kot kaplja krvi.

XII.

Ko je stari Brotteaux nekoč pod večer nesel dvanaest tucatov možicov državljaniu Caillou-u v Ulico Zakona, ga je trgovec z igračami, običajno prijazen in vljuden, sprejel v sredi svojih lutk in pajacev kaj nemilostno.

— Čuvajte se, grajan Brotteaux, mu je dejal, čuvajte se! Ni vedno čas, da bi se človek smejal; šale niso vedno dobre. Neki član varnostnega odbora iz naše sekcije, ki je včeraj posetil moj zavod, je videl vaše možice in izrazil sodbo, da so protirevolucionarni.

— Potegniti vas je hotel! je odvrnil Brotteaux.

— Kaj še, državljani, kaj še! To vam je človek, ki se ne šali. Dejal je, da se v teh možičkih predrzno zasmehuje narodno predstavništvo, osobito da se v njih takoj spoznajo karikature Couthna, Saint-Justa in Robespierrea, pa jih je zaplenil. Zame je to čista izguba, da niti ne govorim o nevarnostih, ki sem jim izpostavljen.

— Kaj? Ti Harlekini, ti Pavlihe, ti Gašperčki, ti Jurčki in te Urške, ki sem jih naslikal tako, kakor jih je slikal pred petdesetimi leti Boucher¹, naj bodo potvorjeni Couthoni in Saint-Justi? Ni ga človeka zdrave pameti, ki bi kaj takega trdil.

— Mogoče je, je nadaljeval grajan Caillou, da ste ravnali brez zlobnega namena, čeprav ni nikoli dobro zaupati dovtipnežu, kakršen ste vi. Ampak igra je nevarna. Želite primer? Natoile-a, ki ima majhno gledališče na Elizejskih Poljanah, so predčerašnjim zaprli radi protidržavljanskega mišljenja, ker je Gašperček v njegovem gledališču zasmehoval Konvent.

— Poglejte no še enkrat te maske in te obraze, je dejal Brotteaux ter privzdignil platno, ki je zakrivalo njegove obešenčke, mar so kaj drugega kakor osebe iz komedije in pastirske igre? Kako ste mogli dati reči, grajan Caillou, da zasmehujem Narodni Konvent?

Brotteaux je bil presenečen. Sicer je pričakoval od človeške neumnosti marsikaj, tega pa le ni bil mislil, da bo šla kdaj tako daleč, da bo sumničila njegove Pavlihe in Urške. Zatrjeval je njihovo nedolžnost in svojo. Toda grajan Caillou ni hotel ničesar slišati.

¹ Franc. slikar (1703—1770); op. prev.